

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Feitenreconstructie

Tijdlijn:

Caribisch Nederland

Periode: januari 2020 tot en met februari 2021

Programmadirectie Nafase COVID-19

Leeswijzer

Deze feitenreconstructie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) betreft de periode januari 2020 tot en met februari 2021 en is voornamelijk gebaseerd op zowel openbare bronnen (voornamelijk Kamerbrieven, adviezen van het Outbreak Management Team (OMT) Cariben COVID-19, afwegingskaders van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), informatie op de website van de Rijksoverheid) als interne documenten (voornamelijk overlegnotulen/verslagen, adviesaanvragen aan de Gezondheidsraad en e-mails). Daarnaast is input verwerkt van de beleidsdirectie(s) van VWS die betrokken was (waren) bij het thema van deze tijdlijn.

De **grijze teksten** verwijzen naar aanvullingen op basis van mondelinge bronnen of van respondenten ontvangen opmerkingen zonder bronstukken. N.B.: de data in de verslagen over de vluchtleveringen van personeel/producten uit Nederland kan soms met een aantal dagen afwijken van de daadwerkelijke datum van levering.

Caribisch Nederland bestaat uit de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES-eilanden). Het Caribische deel van het Koninkrijk bestaat uit de landen Curaçao, Aruba en Sint Maarten (CAS-eilanden) en de BES-eilanden samen. Hoewel de CAS-eilanden zelfstandige landen binnen het Koninkrijk zijn en dus feitelijk zelf verantwoordelijk zijn voor hun volksgezondheid, zijn de BES-eilanden afhankelijk van de geboden zorg in de CAS-eilanden.

De BES-eilanden zijn namelijk te klein om grote ziekenhuizen met bijvoorbeeld voldoende IC-capaciteit in te richten waardoor voor zorg vaak wordt uitgeweken naar de CAS-eilanden en uitwisseling plaatsvindt voor allerlei specialismen. Om die reden is het ook in het belang van de volksgezondheid op Caribisch Nederland om de CAS-eilanden te ondersteunen wanneer hier middels bijstandsverzoeken om wordt gevraagd. Daarom wordt in deze reconstructie ook ingegaan op de bijstand die verleend is aan de CAS-eilanden. Verder valt alle gezondheidszorg, ouderenzorg en jeugdzorg in

Caribisch Nederland onder de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) coördineert de samenwerking tussen alle landen binnen het Koninkrijk op het gebied van onder andere goed bestuur, economische ontwikkeling en veilige samenleving.

De feitenreconstructie start met een kort overzicht van de belangrijkste kantelmomenten. Kantelmomenten zijn cruciale momenten en/of belangrijke koerswijzigingen in de bestrijding van de coronapandemie. De kantelmomenten zijn in de feitenreconstructie die volgt in meer detail te vinden.

Namen en functienamen van medewerkers van het ministerie van VWS worden in de feitenreconstructie vervangen door “ambtelijk VWS” en namen van medewerkers van andere organisaties zijn vervangen door “functionaris”.

Gebruikte hyperlinks in sommige bronvermeldingen zijn mogelijk na verloop van tijd niet meer toegankelijk.

De Bestuursraad van VWS heeft de inhoud van deze tijdlijn vastgesteld op 8 april 2022.

Instructie

Dit document is interactief. Dat betekent dat informatie - naar wens en op maat - uitgebreid kan worden.

- **Algemeen:** als de cursor (of het handje) verandert in een wijzende vinger dan is er sprake van een interactief element.
- **Oranje schuin en dikgedrukte** tekst gaat naar extra informatie binnen dit document
- **Blauwe onderstreepte** woorden linken naar internetpagina's buiten dit document.
- Klik op het icoon om naar het overzicht met de kantelmomenten te gaan.
- Met de blauwe en witte pijlen kunt u naar links en rechts navigeren.
- Na het volgen van een interne link naar de verklarende woordenlijst kunt u terug naar de lopende tekst door op het pijltje **Keer terug** naast het woord te klikken.
- Na het volgen van een interne link naar de eindnoten¹ of bronnen kunt u terug naar de lopende tekst door in het overzicht op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

Kantelmomenten

1. Directie ZJCN verkent de situatie in de Caribische delen van het Koninkrijk naar aanleiding van de dreiging van een pandemie

In januari onderzoekt de directie ZJCN naar aanleiding van de dreiging van een pandemie of er isolatiekamers zijn op de BES-eilanden. Ook spreekt de directie ZJCN met de minister Gezondheid, Milieu en Natuur van Curaçao over de dreiging van een pandemie en de te nemen maatregelen indien de pandemie er komt.

[Ga naar januari 2020 >>](#)

2. Aanschaf persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) voor zorginstellingen in het Caribische deel van het Koninkrijk

Begin maart (2020) bestelt de directie ZJCN de eerste lading van PBM ten behoeve van de zorginstellingen in het Caribische deel van het Koninkrijk. Deze bestellingen worden gedaan bij een partner van de directie ZJCN in Colombia, Coomeva.

[Ga naar maart 2020 >>](#)

3. Het eerste OMT Cariben COVID-19 en eerste advies

Op 30 maart (2020) brengt het OMT Cariben COVID-19 het eerste advies uit waarin wordt geadviseerd dat zo lang mogelijk moet worden ingezet op het inperken en de kop indrukken van COVID-19 transmissie. Dit houdt in het actief en zo vroeg mogelijk opsporen van verdachte of bewezen besmette patiënten en hun contacten middels een ruimhartig testbeleid en het treffen van isolatiemaatregelen om te voorkomen dat de ziekte zich op de Caribische eilanden gaat verspreiden. Het OMT adviseert verder om de quarantainemaatregelen voor inkomende passagiers afkomstig uit een land of regio met bewezen lokale transmissie vooralsnog te handhaven. Tevens adviseert het OMT om de personele capaciteit op geleide van de behoefte en epidemiologie tijdelijk op te voeren bijvoorbeeld door: 1) inhuur van gekwalificeerd personeel uit Nederland of uit andere (bijvoorbeeld Zuid-Amerikaanse) landen, 2) een oproep voor recent gepensioneerd personeel om de huidige collega's te ondersteunen en tijdelijk weer in dienst te komen en 3) training van momenteel werkloos personeel uit de toeristenindustrie voor eenvoudige verzorgende taken in de gezondheidszorg.

[Ga naar maart 2020 >>](#)

4. Opvoeren IC-capaciteit, medisch personeel en medicatie

Ziekenhuizen op de eilanden hebben eind maart aangegeven tekorten te hebben aan medicijnen en leveranties voor operatiekamers (ok's). Daarom wordt in april een grote lading medische apparatuur, medicijnen en beschermingsmateriaal voor de drie Benedenwindse Eilanden van het Koninkrijk: Aruba, Bonaire en Curaçao gebracht. Met alle spullen kunnen in totaal 30 extra IC-beademingsplekken gerealiseerd worden voor COVID-19 patiënten. In april gaat ook het eerste team van medici en verpleegkundigen, dat via een internationaal uitzendingsbureau, AMI, wordt geworven, aan de slag in het Caribische deel van het Koninkrijk.

[Ga naar april 2020 >>](#)

5. Onrust binnen Caribisch Nederland over de overbelasting van de (curatieve) zorg

De onrust is voornamelijk in maart (2020) groot met vooral veel zorg over mensen die voor acute zorg naar andere landen moeten. De reguliere zorg komt in het Caribische deel van het Koninkrijk snel in de problemen door de afhankelijkheid van andere landen. Ook is er in maart onrust op Sint Maarten, omdat daar niet alle PBM zijn ontvangen waar ze op hadden gehoopt.

[Ga naar maart 2020 >>](#)

6. Sluiten luchtruim van Caribisch Nederland

Het luchtruim van Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt halverwege maart (2020) gesloten voor inkomende passagiersvluchten uit Europa en andere landen die een hoog risico vormen voor verspreiding van het coronavirus.

[Ga naar maart 2020 >>](#)

Kantelmomenten (vervolg)

7. Start COVID-19 Ministersoverleg

Vanaf halverwege maart (2020) vinden wekelijks overleggen plaats tussen minister-president van Curaçao, Aruba en Sint Maarten, de gezaghebbers van Saba en Sint Eustatius, staatssecretaris Blokhuis en staatssecretaris van BZK en het RIVM.

[Ga naar maart 2020 >>](#)

8. Tekort aan testen in Caribisch Nederland

In april (2020) is er een tekort aan testen binnen het Caribische deel van het Koninkrijk. VWS stuurt daarom 900 testen op een vlucht naar Sint Maarten. Een deel hiervan wordt ook verspreid naar de andere eilanden. Daarmee is de voorraad weer voldoende.

[Ga naar april 2020 >>](#)

9. Aanstelling vaccinatiegezant

Vaccinatiegezant Marc Sprenger gaat vanaf 7 januari (2021) aan de slag voor de Caribische delen van het Koninkrijk. De vaccinatiegezant zal de gezondheidsautoriteiten op de eilanden assisteren bij de voorbereidingen op het vaccinatieprogramma en de komst van de vaccins.

[Ga naar januari 2021 >>](#)

10. Ontstaan van De “Dutch Caribbean Hospital Alliance” (DCHA)

Op 9 februari (2021) wordt het voornemen, om met DCHA in coöperatieve vorm gestalte te gaan geven aan het gezamenlijk doel om de kwetsbaarheid en afhankelijkheid te verminderen, door staatssecretaris van VWS en de ministers van de Caribische landen uitgesproken. En bovenal de continuïteit van medisch specialistische zorg te kunnen garanderen in de toekomst en de kwaliteit en beschikbaarheid van medisch specialistische zorg daar waar mogelijk te laten toenemen.

[Ga naar februari 2021 >>](#)

11. Vaccinatieprogramma CAS BES

Het RIVM en VWS werken vanaf medio oktober 2020 intensief samen om een vaccinatieprogramma in het Caribische deel van het Koninkrijk te bewerkstelligen. Voor de CAS-eilanden moet hier wel een formele adviesaanvraag vanuit VWS naar de Gezondheidsraad (GR) gaan omdat de CAS-eilanden een zelfstandige status hebben. Halverwege februari gaan de eerste vaccins naar de eilanden en start het vaccineren.

[Ga naar oktober 2020 >>](#)

12. Oprichting Logistieke Coördinatiecentrum voor de Caribische delen van het Koninkrijk (LCCC)

Het door BZK in april 2020 opgezette LCCC zorgt ervoor dat de vitale zorgprocessen in de lucht blijven door het coördineren van vervoersbewegingen, het inhuren van charters, en het repatriëren van ingezetenen. De directie ZICN is hier nauw bij betrokken en regelt de noodzakelijke voorziening voor de volksgezondheid op de eilanden zoals materiaal en personeel.

[Ga naar april 2020 >>](#)

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Januari 2020

27

Op 27 januari (2020) vindt een overleg van het Beleidsteam Crisisbeheersing (BTCb) plaats. Vanuit Internationale Zaken (IZ)¹ wordt gemeld dat Saba wellicht beschikt over een isolatiekamer (NB: in het verslag staat IZ, maar hier wordt waarschijnlijk directie ZJCN bedoeld). Bij Sint Eustatius wordt er nu vanuit gegaan dat er geen isolatiekamer is. Of Sint Maarten over een isolatiekamer beschikt wordt nog uitgezocht. Van zowel de BES-eilanden als de landen binnen het Koninkrijk komen veel vragen binnen over de situatie.²

30

Op 30 januari vindt een BTCb-overleg plaats. VWS is verantwoordelijk voor de BES-eilanden. Als Aruba, Curaçao en/of Sint Maarten hulp nodig hebben, kunnen zij dit via een bijstandsverzoek aanvragen. Voor Saba en Bonaire is nu duidelijk dat zij beschikken over een isolatiekamer. Op Sint Eustatius beschikken ze hier niet over.³

In januari spreekt de directie ZJCN met de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur van Curaçao over de dreiging van een pandemie en de te nemen maatregelen indien de pandemie er komt.

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Februari 2020

10

Het overzicht van 10 februari van het RIVM over de isolatiecapaciteit op de CAS-en BES-eilanden laat zien dat Saba, Sint Eustatius, Bonaire, Sint Maarten, Curaçao en Aruba respectievelijk 1, 1, 12, 4, 44 en 34 isolatiekamer(s) hebben.⁴

11

Tijdens het BTCb-overleg op 11 februari wordt gemeld dat het waarschijnlijk eind deze week op Curaçao mogelijk zal zijn om te testen.⁵

20

Op 20 februari is het eerste contact vanuit de directie ZJCN met het RIVM over het in kaart brengen van de behoefte aan PBM op de (ei)landen.⁶

27

In het verslag van het BTCb-overleg van 27 februari staat dat het vanuit de Cariben relatief rustig is. Op Aruba is nu een commerciële test beschikbaar.⁷

28

Op 28 februari vindt een inventarisatie van PBM plaats door het RIVM.⁸

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Maart 2020

02

Tijdens het BTCb-overleg op 2 maart wordt gemeld dat op de Cariben de eerste twee besmettingen zijn gemeld. Zij zitten in isolatie op het Franse deel van Sint Maarten, maar zijn via het Nederlandse deel binnengekomen. Het contactonderzoek zal dus vooral aan de Nederlandse kant van Sint Maarten gebeuren. Sint Maarten is goed voorbereid om de nodige maatregelen te nemen.⁹

03

Op 3 maart staat in het situatierapport van VWS dat op de Juliana airport van Sint Maarten de Marechaussee deze week twee Franse passagiers heeft aangehouden die onderweg waren van Sint Barthélemy naar Parijs. Beiden hebben een bevestigde COVID-19 infectie. Betrokkenen zijn overgedragen aan de autoriteiten van het Franse deel van het eiland en zijn momenteel in isolatie opgenomen in het ziekenhuis in Marigot.¹⁰

Op 3 maart vinden de eerste bestellingen plaats van PBM ten behoeve van de zorginstellingen in het Caribische deel van het Koninkrijk, deze bestellingen worden gedaan bij een partner van de directie ZJCN in Colombia, Coomeva. Ook de uitbreiding van de IC-capaciteit op de BES-eilanden in de vorm van een hospitaier (verplaatsbaar ziekenhuis) wordt in gang gezet.¹¹

09

Vanaf 9 maart starten ZJCN en de ziekenhuizen op Sint Maarten, Curaçao, Aruba en Bonaire met een regelmatig terugkerend overleg. Ook de gezondheidscentra op Sint Eustatius en Saba doen hier aan mee.^{12 13}

10

Op 10 maart vindt een BTCb-overleg plaats. Directie ZJCN meldt dat minister Bruins in principe gaat over de gehele corona-aanpak. Staatssecretaris Blokhuis heeft aangegeven dat als er iets op de eilanden moet gebeuren, hijzelf dat kan doen.¹⁴

11

Op 11 maart staat in het situatierapport van VWS dat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) de uitbraak van het coronavirus op deze dag een pandemie heeft genoemd. Over Caribisch Nederland wordt vermeld dat een cruiseschip van de Fred Olsen Line, de MS Breamer, op 10 maart is aangemeerd in Willemstad met als doel via de lokale Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) passagiers aan boord te laten voor COVID-19 testen. Tevens wordt vermeld dat vannacht de uitslag dat 5 van de 7 monsters positief waren, één niet eenduidig en één negatief, binnengekomen is. De klinische toestand van betrokken patiënten is stabiel en er is bij geen van hen een indicatie voor klinische behandeling. Het schip vaart in de buurt van Bonaire en er is toestemming gevraagd om op Aruba aan te meren met het oog op repatriëring van passagiers. Verder wordt vermeld dat deze week een videoconferentie zal worden georganiseerd met de ministers voor volksgezondheid van de landen van het Koninkrijk om samenwerking tussen ziekenhuizen op Curaçao, Bonaire, Aruba en Sint Maarten te versterken. De Staatssecretaris van VWS zal daaraan deelnemen.¹⁵

12

Op 12 maart vindt het eerste COVID-19 Ministersoverleg (ook wel Vierlandenoverleg) met minister-presidenten van Curaçao, Aruba en Sint Maarten, de gezaghebbers van Saba en Sint Eustatius, staatssecretarissen van VWS en Binnenlandse Zaken en het RIVM plaats.¹⁶

13

In het BTCb verslag van 13 maart wordt gemeld dat beademingsapparatuur van het ministerie van Defensie nu geschikt wordt gemaakt voor gebruik op de eilanden (BES). De directie ZJCN kan een bijstandsverzoek indienen bij Defensie.¹⁷

Op 13 maart stuurt het RIVM een brief aan de regeringen van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en de Rijksvertegenwoordiger, de regeringscommissaris van Sint Eustatius en de gezaghebbers van Bonaire en Saba. Hierin wordt geadviseerd om niet-essentiële reizen van en naar de eilanden vanuit Nederland te beperken.¹⁸

14

Op 14 maart publiceert het ministerie van I&W een regeling met het besluit tot het beperken van de uitoefening van de burgerlijke luchtvaart in het luchtruim boven het territorium van de BES-eilanden. Dit besluit is genomen in overeenstemming met minister Bruins van Medische Zorg en Sport (MZS). Dit besluit legt vliegbeperkingen op voor de BES-eilanden, zodat de kans op introductie van COVID-19 op deze eilanden beperkt wordt. Het gaat om beperkingen op passagiersvluchten vanuit Europa, vrachtluchten worden niet beperkt. Uitgezonderd van de vliegbeperkingen zijn vluchten waarbij medisch personeel en/of patiënten worden vervoerd wanneer dit in het belang is van de volksgezondheid op de eilanden. Ook uitgezonderd is repatriëring zo lang dat nog mogelijk is. Vluchten die reeds zijn aangevraagd vanaf de BES-eilanden kunnen nog wel doorgang vinden.¹⁹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Maart

17

In het situatierapport van VWS van 17 maart staat dat de eilanden in het Caribische deel van het Koninkrijk nog in de *containment* fase zitten. De capaciteit in Caribisch Nederland is nu nog geen probleem, gezien het lage aantal besmettingen. Stappen worden genomen om de IC-capaciteit uit te breiden, onderzocht wordt waar, op welke manier en welke termijn. Continuïteit van (acute) zorg is in het gedrang als gevolg van de lockdown van Colombia, Curaçao en Aruba. Vooralsnog wordt de zorg op Sint Maarten en Bonaire gecontinueerd (zowel electieve als acute zorg). De tertiaire zorg die niet binnen het koninkrijk mogelijk is en normaal naar Colombia wordt uitgezonden, is sinds 15 maart middernacht niet meer beschikbaar door sluiting van het luchtruim van Colombia. Dit levert medische risico's op waarbij in het uiterste geval patiënten kunnen komen te overlijden bij ontbreken van de noodzakelijke zorg. Verschillende opties voor het borgen van de continuïteit van acute zorg worden op dit moment onderzocht. Op Curaçao is de eerste COVID-19-patiënt opgenomen in het ziekenhuis. Ook zijn op Curaçao twee nieuwe COVID-19-patiënten bevestigd en zij bevinden zich in thuisisolatie. Een van deze nieuwe patiënten betrof een van de twee eerder als niet eenduidig geteste COVID-19 verdenkingen. Op vrijdag 13 maart zijn ook op Aruba twee bevestigde COVID-19-patiënten gemeld. Het betreft de eerder vermelde COVID-19 verdenking en een Arubaan welke recent was teruggereisd vanuit de Verenigde Staten (VS). De testuitslagen van de eerder vermelde COVID-19 verdenking op Bonaire zijn negatief.²⁰

Tijdens het BTCb-overleg op 17 maart wordt vanuit de directie ZJCN aangegeven dat op de eilanden minder besmettingen zijn dan in Nederland, maar de onrust vele malen groter is. De reguliere zorg komt in het Caribische deel van het Koninkrijk veel sneller in de problemen. De zorgen over IC-bedden of voorraden van beschermingsmiddelen zijn daar nog vele malen groter. Op deze dag is er weer een videogesprek met de ministers van gezondheid van de landen van het Koninkrijk over de aanpak van het coronavirus. Staatssecretaris Blokhuis zal hier ook aan deelnemen.²¹

Op 17 maart wordt voor de zorg voor en isolatie van COVID-19-patiënten een eerste zogenaamde hospitaier besteld.²²

18

Het situatierapport van 18 maart vermeldt dat in Curaçao een landsverordening (wet) is aangekondigd. In Sint Maarten heeft de minister-president tijdens persconferenties van afgelopen nacht scholen en groot aantal winkels en bedrijven gesloten. De minister-president heeft toeristen gesommeerd uiterlijk zondag het eiland te verlaten. Aruba heeft het minst restrictieve beleid, desondanks wel scholen gesloten en maatregelen op het gebied van social distancing. Wat de BES eilanden betreft, geldt dat alle nog inkomende vluchten worden gescreend. Vanaf zondag zijn er alleen essentiële vluchten vanaf Saba. In Sint Eustatius is sprake van een vergelijkbaar model.²³

Op 18 maart doet de directie ZJCN het eerste verzoek aan de Directie Geneesmiddelen en Technologie (GMT) voor de toewijzing van beademingsapparatuur voor de CAS-en BES-eilanden.²⁴

Op 18 maart gaan vanuit Nederland beschermingsmiddelen per vliegtuig naar Caribisch Nederland.²⁵

19

Op 19 maart vindt een BTCb-overleg plaats waar wordt door directie ZJCN aangekondigd dat op Curaçao de eerste persoon aan COVID-19 is overleden. Er zijn in totaal acht besmettingen in drie landen van het Caribische deel van het Koninkrijk. Een lockdown scenario komt dichterbij. Aan het RIVM is gevraagd om een nieuw advies specifiek voor de Cariben. Er is toenemende zorg op de eilanden over de bevoorrading van geneesmiddelen en hulpmiddelen.²⁶

In het situatierapport van VWS van 19 maart staat dat op Curaçao het nieuws van het overlijden weerslag heeft gehad op het eiland. Maandag 23 maart vindt het OMT-BAO overleg plaats over het Caribische deel van het Koninkrijk in het kader van onderzoek van het RIVM naar scenario's voor het Caribische deel van het Koninkrijk. Daarnaast is een bijstandsverzoek van Saba en Sint Eustatius ontvangen om medische voorzieningen op het eiland aan te brengen en defensiecapaciteit voor de eilanden beschikbaar te maken. De directie ZJCN bekijkt wat er gedaan kan worden in overleg met BZK en Defensie. Transport is een knelpunt. Dit is van belang voor mogelijke epidemiologische scenario's, maar ook voor ondersteuning vanuit Nederland. Door toenemende grensbeperkingen en vliegbeperkingen komen logistieke stromen in gevaar. De problemen voor de landen zijn:

- 1) aanvoer van medicijnen, 2) medische evacuatie tussen de eilanden, 3) medische evacuatie naar een derde land, 4) vervoer van onderzoeksmateriaal en 5) inreizen personen (medici, verpleegkundigen, technici etc.). Na overleg over de situatie in Venezuela zijn er grote zorgen over verspreiding van COVID-19 daar. Dit in combinatie met beperkte gezondheidszorg en de sociale situatie in Venezuela maakt dat er een risico bestaat dat besmette mensen naar de Benedenwindse Eilanden (Aruba, Bonaire, Curaçao) vluchten.²⁷

Op 19 maart vliegen acht crewleden voor de air ambulance in uit Colombia naar Bonaire. Er staan tevens twee air ambulance toestellen op het vliegveld paraat om, wanneer nodig, patiënten te vervoeren naar het buitenland. Ook is back-up geregeld voor het geval er nog meer air ambulances nodig zijn. Dit wordt allemaal ter voorbereiding gedaan, mocht blijken dat de capaciteit op Bonaire onvoldoende is.²⁸

20

Op 20 maart vindt een BTCb-overleg plaats waarin wordt aangegeven dat de onrust groot is binnen Caribisch Nederland, met vooral veel zorg over mensen die voor acute zorg naar andere landen moeten. Daarnaast is Caribisch Nederland nu aangesloten bij de crisisstructuur van VWS.²⁹

23

In het ministerieel Beleidsteam Crisisbeheersing (mBTCb) overleg op 23 maart wordt aangegeven dat Aruba twee nieuwe besmettingen heeft die nog niet gemeld waren in het beeld. Beide besmettingen zijn lokaal opgelopen, wat reden geeft tot zorg. Hier is met het RIVM over gesproken. Het OMT is bezig met het opstellen van een OMT-advies voor het beleid op de eilanden. Morgen wordt overlegd gevoerd tussen minister Knops, de minister-president van Sint Maarten en gezaghebbers hierover. Het scenario lijkt een totale lockdown te worden, gebaseerd op een tekort aan capaciteiten. BZK is een crisisorganisatie aan het opzetten voor o.a. de voedselvoorziening en de lange termijn (4-6 maanden). Er komen verontrustende berichten binnen in verband met vluchtelingen.³⁰

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb

Maart

24

Op 24 maart vindt een COVID-19 Ministersoverleg plaats met de minister-president van Curaçao, Aruba en Sint Maarten, de gezaghebbers van Saba en Sint Eustatius, staatssecretaris van VWS en staatssecretaris van BZK en een adviseur van het RIVM. Curaçao zou bereid zijn om COVID-19-patiënten op te vangen als centraal punt van het koninkrijk in het SEHOS (het oude ziekenhuis). Hier hebben zij echter wel materialen, personeel en geld voor nodig. Hierover sturen zij een voorstel, en dit zal gemeld worden in de MCCb van woensdag.³¹

Op 24 maart vindt een mBTCb-overleg plaats waarin wordt aangegeven dat het beeld zorgelijker begint te worden. Er zijn 3 besmettingen op Aruba bijgekomen, 2 op Curaçao, maar ook 5 besmettingen op het Franse deel van Sint Maarten. Op de BES-eilanden zijn nog geen besmettingen gemeld. Wel is er één iemand op Bonaire die verdacht wordt van een besmetting. Onderlinge samenwerking staat hoog op de agenda. Staatssecretaris Blokhuis stelt voor de eilanden te adviseren al tot een intelligente lockdown over te gaan.³²

In het Operationeel team crisisbeheersing (OTCb)-overleg van 24 maart wordt aangegeven dat de besmettingen lijken toe te nemen in het Caribische deel van het Koninkrijk. Afgelopen nacht zijn er enkele besmettingen vastgesteld. De capaciteit van beademingsapparatuur en IC-zorg op de eilanden is zeer klein en dus mogelijk onvoldoende voor een uitbraak.³³

Op 24 maart wordt contact gelegd met AMI, een in Amerika gevestigd uitzendbureau voor zorgpersoneel.³⁴ Op dat moment is er nauwelijks extra zorgpersoneel van Nederlandse bodem beschikbaar omdat die allemaal in Nederland ingezet worden. Via dit bureau wordt personeel geworven voor de CAS-eilanden, omdat de eis van BIG-registratie daar geen vereiste is. Op de BES-eilanden wel en daar wordt personeel ingezet via enkele Nederlandse uitzendbureaus. Een inventarisatie door de ziekenhuisapothekers van de CAS-en BES-eilanden toont aan dat er op korte termijn een ernstig tekort dreigt van de medicatie benodigd voor de behandeling van COVID-19. Dit dient te worden aangevuld. Deze medicatie is op dat moment ook schaars in Nederland.

Op 24 maart gaat een KLM vlucht met beschermingsmiddelen vanuit Nederland naar Sint Maarten.³⁵

25

Op 25 maart gaan KLM vluchten met beschermingsmiddelen vanuit Nederland naar Bonaire en Curaçao.³⁶

Op 25 maart vindt een mBTCb-overleg plaats waarin wordt aangegeven dat het beeld op Aruba zorgelijk is. Het aantal besmettingen kan snel gaan toenemen. Gisteren is er ministerieel overleg geweest tussen de staatssecretaris van VWS, minister van BZK en de bewindslieden/gezaghebbers van de (ei)landen. Daar zijn de volgende afspraken gemaakt. 1) De (ei)landen proberen de capaciteit zo snel mogelijk in te zetten en patiënten van elkaar over te nemen, ook COVID-19 patiënten. 2) Er wordt nu gekeken hoe de capaciteit op de eilanden zo spoedig mogelijk kan worden uitgebreid. Een van de mogelijkheden is om het net uit dienst genomen oude ziekenhuis op Curaçao, het Sint Elisabeth Hospitaal (SEHOS), in te richten als COVID-ziekenhuis. Er gaat een beroep van de (ei)landen komen richting Nederland om hulp te krijgen bij beademing en IC-capaciteit. Vanuit Algemene Zaken (AZ) is aangegeven dat dit punt zeer politiek-gevoelig is.³⁷

Minister De Jonge schrijft in de stand van zakenbrief van 25 maart dat ook op Aruba, Curaçao en Sint Maarten patiënten positief zijn bevonden, respectievelijk 17, 6 en 2 patiënten. Op de BES-eilanden zijn nog geen besmettingen vastgesteld. Er zijn door de landen en op de eilanden binnen Caribisch Nederland inmiddels verschillende maatregelen van kracht om het aantal besmettingen te beperken en een uitbraak te voorkomen. Zo is er nog maar beperkt vluchtverkeer mogelijk van, naar en tussen de eilanden en gelden per eiland verschillende maatregelen gericht op *social distancing*. De electieve (curatieve) zorg is in alle ziekenhuizen afgebouwd. De minister schrijft dat door de situatie van vluchtbeperkingen het belangrijk is om te zorgen dat acute en essentiële zorg onderling gewaarborgd blijft. De zes eilanden met ziekenhuizen op Aruba, Curaçao, Bonaire en Sint Maarten zijn daarvoor van elkaar afhankelijk. De inzet is om deze afspraken te bekrachtigen in het Ministersoverleg COVID-19 (Vierlandenoverleg) dat de staatssecretaris van VWS nu elke week heeft met de bewindspersonen van Curaçao, Aruba en Sint Maarten. Om het vervoer van spoedpatiënten te garanderen, is er nu op Bonaire een tweede air ambulance gestationeerd. Ook informeert minister De Jonge de Tweede Kamer dat de staatssecretaris van VWS bezig is om voor het Caribisch deel van het Koninkrijk extra IC-capaciteit te realiseren en er wordt onder andere gezocht naar extra beademingsapparatuur. Wat betreft beschermingsmiddelen op de (ei)landen worden de tekorten meegenomen in de centrale coördinatie in Nederland.³⁸

26

Op 26 maart vindt een mBTCb-overleg plaats. Over het Caribische deel van het Koninkrijk wordt gemeld dat er een toename is van aantal patiënten Aruba en Curaçao. Een oud ziekenhuis op Curaçao wordt in orde gemaakt voor de opvang van coronapatiënten van alle eilanden.³⁹

Op 26 maart gaat een KLM vlucht met beschermingsmiddelen vanuit Nederland naar Aruba.⁴⁰

Op 26 maart gelden de vliegverboden voor luchthavens op de BES-eilanden voor Europese Unie(EU)-landen, het VK, Noorwegen, Zwitserland, IJsland, Liechtenstein, China, Iran, Zuid-Korea, Canada, Colombia, de Dominicaanse Republiek en de VS.⁴¹

27

Op 27 maart wordt een tweede hospitainer besteld voor Caribisch Nederland.⁴²

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Maart

30

Op 30 maart wordt in het mBTCb overleg aangegeven dat de besmettingen afgelopen weekend zijn verdubbeld in de Caribische onderdelen. Tevens komt er een OMT Cariben advies. Hierin komen twee lijnen terug. 1) doorgaan met maatregelen om indammen en ga vooral door met testen. 2) bouw een overflow faciliteit voor opvang. Hier wordt hard aan gewerkt met BZK. Morgen komt er een voorstel voor het MCCb samen met BZK. De vraag zal dan ook worden gesteld om 30 beademingsapparaten en personeel te leveren.⁴³

Daarnaast roept het Centrum voor Infectieziektebestrijding (CIb) van het RIVM op 30 maart het Outbreak Management Team (OMT) bijeen om het 1^e advies uit te brengen voor het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden omtrent de situatie rondom de wereldwijde COVID-19-pandemie. Voor dit OMT zijn vertegenwoordigers van de public health, de microbiologische laboratoria, de ziekenhuizen en de ambulancezorg uitgenodigd van de vier landen van het Koninkrijk. De vier landen in het Koninkrijk zijn in 2015 een onderlinge regeling overeengekomen over de samenwerking op het gebied van de implementatie van de Internationale Gezondheidsregeling tussen Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

Het OMT Cariben COVID-19 adviseert dat zo lang mogelijk moet worden ingezet op het inperken en de kop indrukken van COVID-19 transmissies. Dit houdt in het actief en zo vroeg mogelijk opsporen van verdachte of bewezen besmette patiënten en hun contacten middels een ruimhartig testbeleid en het treffen van isolatiemaatregelen om te voorkomen dat de ziekte zich op de Caribische eilanden gaat verspreiden. Het OMT Cariben adviseert verder om de quarantainemaatregelen voor inkomende passagiers afkomstig uit een land of regio met bewezen lokale transmissie vooralsnog te handhaven. Zolang er geen sprake is van relevante transmissie op de eilanden zelf zou dat niet gelden voor interinsulair personenverkeer.

Tevens adviseert het OMT Cariben om ruimhartig en laagdrempelig te testen in de huidige containmentfase. Dat wil zeggen dat alle patiënten die voldoen aan de casusdefinitie en bij een positieve uitslag ook hun gezinscontacten moeten worden getest alsmede overige contacten indien ze binnen de incubatieperiode verschijnselen van een luchtweginfectie en of koorts krijgen. Daarnaast moeten de lokale laboratoria worden gefaciliteerd en ondersteund om voldoende testmaterialen beschikbaar te hebben en houden. Hierbij is ondersteuning vanuit Nederland noodzakelijk.

Het OMT Cariben constateert verder dat de inkoop van de persoonlijke beschermingsmiddelen voor kleine partijen in de regio problematisch is waardoor er plotseling tekorten kunnen ontstaan. Het OMT Cariben adviseert om de landen eilanden te ondersteunen bij inkoop van dergelijke middelen op de wereldmarkt.

Daarnaast hebben VWS en het RIVM een inventarisatie van de beschikbare zorgcapaciteit op de verschillende eilanden uitgevraagd waarbij een onderscheid is gemaakt in personele en infrastructurele capaciteit. In de eerste lijn is de capaciteit op de BES-eilanden vergelijkbaar met die in Nederland, maar op de CAS-eilanden is deze 30% lager. De totale tweedelijns verpleegkundige capaciteit is op de eilanden circa 60% lager dan in Nederland, terwijl het aantal beschikbare specialisten alleen op de BES-eilanden (in dit geval alleen Bonaire) vergelijkbaar is met die in Nederland (alleen basis-specialisaties), maar in de andere landen ruim 60% lager. Kortom met name in de tweede lijn is er in vergelijking met Nederland beduidend minder zorgpersoneel beschikbaar. Wat betreft de infrastructurele capaciteit is het totaal aantal bedden op de BES-eilanden 40% lager en in de andere landen ongeveer 20% lager dan voor een vergelijkbare doelpopulatie in Nederland. De operationele IC-capaciteit is zeer beperkt en onevenwichtig verdeeld; op de Bovenwindse Eilanden (Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten) is er nauwelijks IC-capaciteit beschikbaar. Het OMT Cariben adviseert dan ook om op korte termijn op Sint Maarten de IC-capaciteit te verruimen.

Tevens adviseert het OMT Cariben om een overloophaliteit in te richten voor alle eilanden in de vorm van één dedicated COVID-19-centrum met een capaciteit van 60 bedden met daaraan gekoppeld voldoende capaciteit voor ambulancevervoer door de lucht. Daarnaast adviseert het OMT Cariben om de personele capaciteit van de ziekenhuizen op geleide van de behoefte en epidemiologie tijdelijk op te voeren bijvoorbeeld door: 1) inhuur van gekwalificeerd personeel uit Nederland of indien mogelijk uit andere (bijvoorbeeld Zuid-Amerikaanse) landen, 2) een oproep voor recent gepensioneerd personeel om de huidige collega's te ondersteunen en tijdelijk weer in dienst te komen en 3) training van momenteel werkloos personeel uit de toeristenindustrie voor eenvoudige verzorgende taken in de gezondheidszorg.⁴⁴

31

Op 31 maart informeert de directie ZJCN de BES-eilanden over een lading onbruikbare Filtering Facepiece Particle 2 (FFP2) maskers die een aantal dagen geleden zijn afgeleverd. Het centrale distributiepunt adviseert namelijk om deze maskers niet te gebruiken.⁴⁵

In het situatierapport van VWS van 31 maart staat dat er onrust is op Sint Maarten, omdat daar niet alle PBM zijn ontvangen waar ze op hadden gehoopt. BES-eilanden en CAS-eilanden zijn aangehaakt op het Nederlandse verdeelsysteem van de beschermingsmiddelen. Per land worden de tekorten ingevuld op een webapplicatie.⁴⁶

Minister De Jonge schijft in de stand van zakenbrief van 31 maart dat er sprake is van een relatief forse toename in het aantal bevestigde besmettingen op Aruba, Curaçao en Sint Maarten. In Caribisch Nederland zijn er tot op heden nog geen besmettingen vastgesteld. De Staatssecretaris van VWS heeft intensief contact met de bewindspersonen van het Caribisch gebied van het Koninkrijk over het zoveel mogelijk indammen van de verspreiding van het virus en het vergroten van de medische capaciteit waaronder IC-bedden.⁴⁷

Op 31 maart vindt wederom een COVID-19 ministersoverleg plaats met het Caribische deel van het Koninkrijk. Later die dag moet de minister van VWS beslissen over het plan om 42 extra bedden (30 bedden naar Curaçao, 6 hospitainers naar Sint Maarten en 6 hospitainers naar Bonaire)⁴⁸ op te sturen. Deze in totaal 42 bedden zijn bedoeld voor alle 6 de eilanden, dus niet per eiland. De landen (en openbare lichamen) geven aan dat deze extra 42 bedden niet voldoende gaan zijn. Verder geeft Sint Maarten aan al eind vorige maand bijstandsverzoeken te hebben gestuurd (waaronder voor beademingsapparatuur), en nu echt hulp nodig te hebben. Aruba geeft aan voornamelijk medicijnen en IC-capaciteit te missen. Staatssecretaris Blokhuis geeft aan hij hoopt deze 42 bedden te kunnen bieden. Daarnaast is het gebrek aan medicijnen en beschermingsmiddelen bekend en worden de landen gevraagd specifieke informatie te sturen welke medicijnen missen (wanneer zij dit nog niet hebben gedaan). Nederland geeft aan dat Caribisch Nederland evenredig meedeelt met de rest van het koninkrijk, maar dat de schaarste overal groot is.⁴⁹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

April 2020

In april (2020) wordt door het ministerie van BZK het LCCC opgezet. Het LCCC zorgt ervoor dat de vitale zorgprocessen in de lucht blijven door het coördineren van vervoersbewegingen, het inhuren van charters, en het repatriëren van ingezetenen.⁵⁰ De directie ZJCN is hier nauw bij betrokken en regelt de noodzakelijke voorziening voor de volksgezondheid op de eilanden zoals materiaal en personeel.

01

Tijdens het mBTCb-overleg van 1 april wordt aangegeven dat het beeld in Caribisch Nederland zorgelijker wordt. Op Sint Eustatius zijn de eerste twee gevallen gemeld. Daarnaast zijn er vannacht 16 besmettingen bijgekomen op de Nederlandse kant van Sint Maarten (lokale transmissie). Op Sint Maarten is geen IC-capaciteit.⁵¹ 's Ochtends op deze dag is men versneld aan de gang gegaan om te kijken of er IC bedden die kant op gestuurd kunnen worden. Ook op Aruba neemt het aantal besmettingen toe. Gisteren is er een video conference geweest met ministers en gezagvoerders van de landen. Er zijn daar veel zorgen geuit. Het dilemma is dat er apparatuur en mensen nodig zijn die uit Nederland zullen moeten komen. Er is regionaal al contact geweest met bijvoorbeeld Colombia om te inventariseren wat daar geregeld kan worden, maar er zal toch naar Nederland gekeken worden. Defensie kan hier niet veel meer betekenen, want die is in Nederland al ingezet.⁵²

02

Op 2 april vindt een mBTCb-overleg plaats. Op Caribisch Nederland is urgentie geboden voor IC-capaciteit, apparatuur en personeel. De prognose van het RIVM is dat op Sint Maarten rond 1 mei duizenden besmettingen zijn. Op de eilanden ligt het verdelen van patiënten gevoelig. Het vliegen van coronapatiënten is ingewikkeld. Voor het personeel kan waarschijnlijk gebruik gemaakt worden van een Amerikaans uitzendbureau. Er is tijdsdruk: de apparatuur moet zo spoedig mogelijk die kant op. In het MCCb dat diezelfde middag plaatsvond, is besloten om personeel en capaciteit IC & beademingsapparatuur in te huren voor Caribisch Nederland.⁵³

Tijdens het COVID-19 Ministersoverleg op 2 april adviseert het RIVM als aanvulling op het OMT Cariben advies, dat Sint Maarten geholpen moet worden met *containment* en het sneller uitvoeren van de testen. Ten tweede adviseren ze dat de benodigde IC-capaciteit moet worden verhoogd.⁵⁴

03

Op 3 april wordt in de Bestuursraad besproken dat op Sint Maarten de IC- capaciteit knelt. Afgelopen week is er in de Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCb) en MCCb versnelling gebracht in het proces om daar meer capaciteit te creëren. Aanstaande weekend gaan er 6 beademingsapparaten naar Sint Maarten.

05

Op 5 april gaat het eerste team van medici en verpleegkundigen, dat via het internationaal uitzendingsbureau, AMI, wordt geworven, aan de slag op Sint Maarten. Ook arriveert op deze dag een medisch transport vanuit Nederland met medicijnen, beschermingsmateriaal en apparatuur voor 12 extra IC-beademingsplekken (*hospitainers*), dat via de net opgerichte LCH is geregeld. Dit is de eerste tussentijdse oplossing om de IC-capaciteit te realiseren.^{55 56}

06

Op 6 april wordt het eerste contract met AMI voor medisch personeel ten behoeve van de CAS-eilanden getekend.⁵⁷

07

Het situatierapport van VWS van 7 april vermeldt dat op Sint Maarten inmiddels een noodtoestand is uitgeroepen. Op deze dag wordt de extra geleverde IC-capaciteit op Sint Maarten in gebruik genomen. Op deze dag en de dag erna komt een team van intensivisten vanuit de Verenigde Staten aan. Voor het einde van deze week staat een tweede zending van 30 apparaten gepland. Deze zullen dan naar Curaçao worden gevlogen en daarvandaan over de eilanden worden verdeeld.⁵⁸

Minister De Jonge informeert op 7 april de Tweede Kamer via een Kamerbrief dat VWS samen met de ziekenhuizen werkt aan het vergroten van de IC-capaciteit. Ook vermeldt de minister dat de medische apparatuur, PBM en medicatie die door defensie naar Sint Maarten is gevlogen. De opgave is complex omdat ook in Nederland schaarste is aan personeel, medicatie en PBM. Verder heeft de staatssecretaris van VWS intensief contact met de betrokken bestuurders in het Caribisch gebied van het Koninkrijk over de vergaande samenwerking.⁵⁹

08

Op 8 april wordt tijdens het COVID-19 Ministersoverleg besproken dat de geplande KLM vluchten nu op 10, 14, 21 en 28 april staan. Tevens kijkt het Landelijk centrum voor hulpmiddelen (LCH) naar de verdeling van (COVID-19 gerelateerde) hulpmiddelen. De inspectie is daarnaast ook op de hoogte voor het snel regelen van vergunningen. Curaçao geeft verder aan ook bij de reguliere zorg producten problemen te hebben, zeker ook omdat zij ook van andere eilanden patiënten binnenkrijgen.⁶⁰

09

Op 9 april vermeldt het situatierapport van VWS dat het Landelijk Coördinatiecentrum Geneesmiddelen (LCG) volledig is opgestart en elke dag rapporteert over de nog aanwezige voorraden aan corona gerelateerde IC-middelen. Bij het LCG zijn ook de ziekenhuizen in het Caribische deel van het Koninkrijk aangesloten. Verder wordt vermeld dat de druk op de publieke gezondheidsdiensten toeneemt in Caribisch Nederland. Er zijn zorgen over de continuïteit. Het RIVM vindt de huidige situatie in Sint Maarten zorgelijk, mede omdat er niet voldoende getest wordt.⁶¹

10

Op 10 april vliegt een KLM vlucht naar Curaçao met een grote lading medische apparatuur, medicijnen en beschermingsmateriaal voor de drie Benedenwindse Eilanden van het Koninkrijk: Aruba, Bonaire en Curaçao. Met alle spullen kunnen in totaal 30 extra IC-beademingsplekken gerealiseerd worden voor COVID-19 patiënten. De 12 extra IC-beademingsplekken die afgelopen 5 april zijn geleverd op Sint Maarten zijn inmiddels geïnstalleerd.⁶²

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

April

15

Op 15 april staat in het situatierapport van VWS dat met een op 14 april gesloten overeenkomst ook het medisch personeel dat de IC-capaciteit moet bemensen zeker is gesteld. Op Sint Maarten kwam vorige week een team aan en binnen enkele dagen zullen ook Aruba, Curaçao en Bonaire volgen.⁶⁵

Op 15 april informeert minister De Jonge de Tweede Kamer over de situatie rondom de COVID-19 uitbraak. In Caribisch Nederland zijn de eerste twee besmettingen op Saba vastgesteld. Op Bonaire zijn vooralsnog geen besmettingen vastgesteld. Op Sint Maarten zijn er 9 patiënten overleden en op Curaçao 1. Op 14 april 2020 is er een verpleegkundige vanuit het RIVM en een WASH-specialist (water, sanitatie en hygiëne) van het Rode Kruis naar Sint Maarten gestuurd. Dit is in aanvulling op de arts-epidemioloog die vorige week naar Sint Maarten is gestuurd. Het ministerie van VWS werkt daarnaast aan het vergroten van de beperkte IC-capaciteit in de ziekenhuizen in het Caribisch deel van het Koninkrijk met 42 extra IC-beademingsplekken. Op dit moment kunnen er op Aruba 12, op Curaçao 12 en op Bonaire 6 extra IC-beademingsplekken gerealiseerd worden. De minister benadrukt dat het ministerie van VWS verantwoordelijk is voor de gezondheidszorg in Caribisch Nederland.⁶⁴

16

Op 16 april staat in het situatierapport van VWS dat op Aruba de eerste 2 personen aan het COVID-19 virus zijn overleden. Aankomend weekend worden er hospitairsters naar Sint Eustatius gevlogen. Op de 20^e vertrekt er een vlucht met hospitairsters naar Sint Maarten.⁶⁵ Deze moeten de tijdelijke hospitairster tenten vervangen.

20

Op 20 april staat in het situatierapport over Caribisch Nederland dat de IC-faciliteit die geleverd is aan Sint Maarten nu volledig is geïntegreerd in het ziekenhuis en functioneert.⁶⁶ Testen is lastig op Sint Maarten en dat komt door het groot aantal ongedocumenteerden op het eiland. Op de BES-eilanden lijkt de medische- en IC-capaciteit op dit moment voldoende. De directie ZJCN werkt in overleg met Philips aan instructies om de geleverde beademings-apparaten op de juiste manier in te zetten. Dit naar aanleiding van onrust op de eilanden over de geschiktheid van deze apparaten voor beademing van COVID-patiënten en het hoge zuurstofgebruik. De electieve zorg op de eilanden ligt grotendeels stil.⁶⁷

21

In het situatierapport van 21 april wordt vermeld dat Saba aan VWS medische versterking heeft gevraagd. Verder heeft VWS bilaterale contacten met alle ziekenhuizen op Curaçao en Aruba en de ziekenhuizen zijn in beeld bij landelijke coördinatiepunten voor genees- en hulpmiddelen.⁶⁸ De directie ZJCN heeft daarnaast frequent bilaterale contacten met de vier ziekenhuizen op Bonaire, Aruba, Curaçao en Sint Maarten en met de gezondheidscentra op Saba en Sint Eustatius.

22

Op 22 april, stuurt minister De Jonge een brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer. Door inzet van het ministerie van VWS zijn de ziekenhuizen op de eilanden versterkt met 42 extra IC-beademingsplekken, waarvoor het via een internationaal medisch uitzendbureau ingehuurd personeel een week na de brief aan zal komen. Voor zeer specialistische acute zorg die niet beschikbaar is in het Caribisch deel van het Koninkrijk worden incidenteel artsen vanuit Nederland ingevlogen. De ziekenhuizen in Caribisch Nederland en de ziekenhuizen in de drie landen zetten zich in om onderling de acute en essentiële zorg te waarborgen. Hiertoe zijn de zorgmogelijkheden in het ziekenhuis in Curaçao vergroot. Voor zeer specialistische acute zorg die niet beschikbaar is in het Caribisch deel van het Koninkrijk worden incidenteel artsen vanuit Nederland ingevlogen. Normaliter gaan deze patiënten naar Colombia. Dat is op dit moment, met uitzondering van prematuur geboren, niet mogelijk omdat de grenzen van Colombia zijn gesloten. Daarom wordt een andere optie in de regio onderzocht.

Eveneens schrijft minister De Jonge in deze Kamerbrief dat vanwege de zorgen over de kwetsbare gezinnen en personen, ieder openbaar lichaam extra maatregelen heeft genomen: op elk eiland zijn speciale corona-werkgroepen ingericht met vertegenwoordigers van het openbaar lichaam, de plaatselijke hulpverleningsorganisaties en de politie. Zij hebben een overzicht van de kwetsbare gezinnen en personen en organiseren wat nodig is om hen te ondersteunen. De minister kondigt aan dat de staatssecretaris van VWS de Tweede Kamer binnenkort nader zal informeren over de voortgang van het Bestuursakkoord Huiselijk geweld en kindermishandeling dat in 2017 is gesloten. Verder zijn op Sint Maarten inmiddels 10 mensen overleden aan de gevolgen van het virus. Op Aruba zijn 2 mensen overleden en op Curaçao 1 persoon, aan de gevolgen van COVID-19. Door inzet van het ministerie van VWS zijn de ziekenhuizen op de eilanden versterkt met 42 extra IC-beademingsplekken, waarvoor het via een internationaal medisch uitzendbureau ingehuurd personeel een week na de brief aan zal komen. Voor zeer specialistische acute zorg die niet beschikbaar is in het Caribisch deel van het Koninkrijk worden incidenteel artsen vanuit Nederland ingevlogen.

Ook schrijft minister De Jonge in deze Kamerbrief dat in Caribisch Nederland ook specifieke aandacht nodig is vanwege de zorgen over de kwetsbare gezinnen en personen, heeft ieder openbaar lichaam extra maatregelen genomen: op elk eiland zijn speciale Corona-werkgroepen ingericht met vertegenwoordigers van het openbaar lichaam, de plaatselijke hulpverleningsorganisaties en de politie. Zij hebben een overzicht van de kwetsbare gezinnen en personen en organiseren wat nodig is om hen te ondersteunen. Zo heeft Bonaire een opvang geregeld voor kinderen in de knel en worden voedselpakketten uitgedeeld. Sint Eustatius heeft in samenwerking met de Kindertelefoon Aruba een email-hulplijn geopend en op Saba kan telefonisch contact gezocht worden bij vragen, en voor hulp. Het Zorg- en Veiligheidshuis blijft operationeel waar het de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling betreft. Er is nauw contact met de coördinatoren huiselijk geweld en kindermishandeling van de drie openbare lichamen voor afstemming en uitwisseling van best practices onderling. Met hen wordt ook gekeken of er best practices uit Nederland zijn die van meerwaarde kunnen zijn op de eilanden en ook goed toepasbaar zijn in de Caribische context. De staatssecretaris van VWS zal de Tweede Kamer binnenkort nader informeren over de voortgang van het Bestuursakkoord Huiselijk geweld en kindermishandeling dat in 2017 tussen het ministerie van VWS en de drie openbare lichamen is gesloten.⁶⁹

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

April

23

Op 23 april staat in het situatierapport van VWS over Caribisch Nederland dat er een tekort aan testen was. Gisteren zijn 900 testen op een vlucht naar Sint Maarten gegaan. Een deel hiervan wordt ook verspreid naar de andere eilanden. Daarmee is de voorraad nu voldoende.⁷⁰

Ook op 23 april publiceert het ministerie van I&W een regeling met het besluit tot wijziging van de Regeling tijdelijk verbod burgerlijke luchtvaart luchtruim Bonaire, Sint Eustatius en Saba in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt. Dit besluit tot wijziging is genomen in overeenstemming met minister De Jonge. Zeven landen worden geschrapt uit het overzicht: Noorwegen, Zwitserland, IJsland, Liechtenstein, Iran, China en Zuid-Korea. Brazilië wordt toevoegt aan de lijst.⁷¹

24

In het situatierapport van VWS van 24 april staat dat op Curaçao donderdag 81 personen zijn geland die ingezet kunnen worden als zorgpersoneel. Het gaat om Amerikaanse intensivisten, verplegers en paramedici, gespecialiseerd in intensieve zorg van uitzendbureau AMI. Op Aruba landden donderdag 21 personen. Dertig medische professionals uit Amerika zijn al sinds begin april aan het werk in Sint Maarten. Ze worden allemaal betaald door Nederland om in de ziekenhuizen te helpen bij de behandeling van coronapatiënten en blijven voor een periode van ten minste 45 dagen. Dat kan met nog eens 45 dagen worden verlengd als de situatie daar om vraagt.⁷²

Het 2^e OMT Cariben COVID-19 van 24 april adviseert om: 1) op alle eilanden moleculaire diagnostiek voor laagdrempelig testen van specifieke groep te realiseren, 2) de personele capaciteit van de publieke gezondheidszorg duurzaam en betekenisvol te versterken teneinde ook op de langere termijn kwalitatief goede advisering en uitvoering te kunnen garanderen, 3) op alle eilanden met voorrang een systeem van syndroomsurveillance te introduceren dat gebruikmaakt van automatische data extractie uit vigerende huisartsinformatiesystemen, 4) de curatieve zorg en specifiek de IC zorg duurzaam te versterken waarbij ook internationale samenwerkingsafspraken een rol moeten spelen, 5) op alle eilanden een separate quarantaine isolatiefaciliteit te realiseren voor o.a. personen wiens thuissituatie separatie onmogelijk maakt en 6) de geleverde IC infrastructuur op korte termijn operationeel te maken.⁷³

Op 24 april gaat ook het 'tijdelijk protocol urgente/acute zorg' in werking. Hierin wordt voor de vier ziekenhuizen van het Caribische deel van het Koninkrijk een verwijzingsroute uitgewerkt om voor patiënten die acute zorg nodig hebben die niet in de Caribische delen van het Koninkrijk te verkrijgen is toch te krijgen. Deze patiënten zouden normaliter naar derde landen (voornamelijk Colombia) worden uitgezonden voor medische hulp, echter door het sluiten van de grenzen is die mogelijkheid vervallen. Er worden twee opties geboden, namelijk overplaatsing per air ambulance naar het Centre Hospitalier Universitaire de Martinique of het invliegen van een medisch specialist vanuit Nederland.⁷⁴

28

Tijdens het COVID-19 Ministersoverleg van 28 april wordt besproken dat het RIVM onderzoek gaat naar infectieartsen voor de eilanden. Verder zou Aruba graag een directe vlucht zien vanaf Nederland. VWS geeft aan dat het LCCC bezig is om te bekijken of er een 'rondje' gevlogen kan worden.⁷⁵

29

Op 29 april staat in het situatierapport van VWS dat na aankomst van het medisch team van AMI op Curaçao donderdag 23 april één van de personeelsleden positief is getest op COVID-19. Dit heeft tot veel onrust op Curaçao geleid. Er is besloten het gehele team inclusief degenen die naar Aruba waren doorgereisd terug te sturen naar de Verenigde Staten met een charter. VWS heeft voorgesteld het oorspronkelijke AMI team in de tweede helft van deze week alsnog (indien na testen geen besmetting is vastgesteld) op Aruba in te zetten en op 2 mei aanstaande met een geheel nieuw team naar Curaçao terug te keren.⁷⁶

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Mei 2020

01

Op 1 mei staat in het situatierapport van VWS dat 24 april het OMT Cariben advies is opgeleverd en op woensdag 29 april door het RIVM gepresenteerd is in de wekelijkse videoconferentie met bewindslieden voor volksgezondheid van het Koninkrijk. Vanuit Nederland nam de Staatssecretaris deel. Het OMT heeft een aantal adviezen voor korte en lange termijn geformuleerd die de verschillende overheden van de eilanden in het Caribisch gebied van het Koninkrijk kunnen hanteren in het bepalen van hun strategie voor het afschalen van de maatregelen die genomen zijn in het kader van de introductie van COVID-19 op de eilanden. OMT geeft de boodschap af dat afschaling op de eilanden pas aan de orde kan zijn wanneer de publieke gezondheid en curatieve zorg op voldoende sterkte is. Daarnaast wordt duidelijk uit OMT-advies dat het openstellen van de eilanden voor toerisme gezien de beperkte zorg capaciteit een weg van lange adem is.⁷⁷

04

Op 4 mei staat in het situatierapport van VWS dat het aantal besmettingen in Caribisch Nederland stabiel is en dat er dit weekend geen nieuwe besmettingen zijn vastgesteld.⁷⁸

06

Minister De Jonge schrijft in zijn stand van zakenbrief van 6 mei dat in de komende weken samen met de landen een plan zal opgesteld moeten worden om de zorgcapaciteit (IC-capaciteit, acute zorg en electieve zorg) zo in te richten dat er in een grotere zorgbehoefte kan worden voorzien om zowel de lokale bevolking als ook toeristen te kunnen bedienen. Pas als ook de toegang tot de zorg voor beide groepen gewaarborgd kan worden, is het toelaten van toeristen realistisch.

Tevens geeft minister De Jonge aan dat de inzet van het ministerie van VWS is om de geadviseerde OMT maatregelen van 24 april voor de korte en middellange termijn te realiseren. Zo zijn er 42 extra beademingsapparaten naar het Caribisch deel van het Koninkrijk gegaan. Er is medisch personeel ingehuurd via een internationaal medisch uitzendbureau. De inzet daarvan op Curaçao en Aruba heeft enige vertraging opgelopen vanwege een positieve COVID-19 test bij één van de personeelsleden bij aankomst op Curaçao. Het team vliegt terug naar de Verenigde Staten om in quarantaine te gaan. De teams zullen vanaf 5 mei weer op deze eilanden zijn. Voorts zullen er inspanningen worden verricht om de diensten publieke gezondheidszorg duurzaam te versterken. Wat betreft de lange termijn, stelt het OMT Cariben vast dat er op dit moment onvoldoende adequate maatregelen zijn om toerisme weer toe te laten op de eilanden en tegelijkertijd import van nieuwe patiënten te voorkomen. Indien er geen structurele maatregelen worden genomen, bestaat het risico dat toeristen te veel beslag op de beperkte zorgcapaciteit kunnen gaan leggen. Mede gezien het lange behandeltraject blijft dan onvoldoende capaciteit beschikbaar voor de lokale zorgbehoefte.⁷⁹

Tijdens het COVID-19 Ministersoverleg op 6 mei spreken Curaçao, Aruba, Sint Maarten en Nederland allen de intentie uit voor (meer) samenwerking tussen de ziekenhuizen. Vóór eind augustus moeten hierover afspraken op papier komen, inclusief alle typen van hulp, met als doel dat mensen uit het Caribische deel van het Koninkrijk zoveel mogelijk geholpen kunnen worden. De electieve zorg en de samenwerking tussen de ziekenhuizen zal op ambtelijk niveau verder worden besproken.⁸⁰

14

Op 14 mei wijzigen de ministers van I&W en van VWS het vliegverbod voor de BES-eilanden. Colombia wordt geschrapt uit de landen waarvoor het vliegverbod geldt en Mexico, Chili en Ecuador worden toevoegt aan de lijst.⁸¹

Op 14 mei schrijft de staatssecretaris van VWS in een brief dat de inperkende maatregelen gericht tegen de verspreiding van het COVID-19-virus kunnen leiden tot extra spanningen. Op dit moment wordt er geen toename aan meldingen geconstateerd ten aanzien van huiselijk geweld en kindermishandeling op de BES-eilanden. Toch hebben de openbare lichamen verschillende maatregelen genomen gericht op de kwetsbare groepen in de samenlevingen. Zo kent elk eiland nu werkgroepen maatregelen corona met vertegenwoordigers van onder andere het openbaar lichaam, de plaatselijke zorg- en hulpverleningsorganisaties en de politie. De werkgroepen monitoren de kwetsbare gezinnen en personen. Zo is er zicht op de hulpvragen die spelen en welke hulpverleningsorganisatie regie heeft.

Verder biedt elk openbaar lichaam via verschillende media voorlichting en tips over bijvoorbeeld omgaan met stress in deze periode van lockdown. En zijn er dan per telefoon dan wel per mail mogelijkheden gecreëerd voor inwoners om het openbaar lichaam te benaderen met vragen, zoals om hulp of financiële steun. Andere maatregelen die het risico op huiselijk geweld en kindermishandeling terugdringen, zijn op Bonaire de ondersteuning van 600 huishoudens waarvan 400 gezinnen met kinderen met voedselpakketten. Voor een groep kinderen uit gezinnen die bekend zijn met huiselijk geweld en kindermishandeling, is dagopvang beschikbaar. Ook zal het Centrum voor Jeugd en Gezin op Bonaire starten met een spoed preventieprogramma gericht op huiselijk geweld en kindermishandeling. Extra maatregelen op Sint Eustatius zijn een hulplijn via email die in samenwerking met de Kindertelefoon Aruba is opgezet voor kinderen en jongvolwassenen tot 25 jaar waar zij terecht kunnen met hun vragen en zorgen. Daarnaast heeft het Openbaar Lichaam Sint Eustatius (OLE) in samenspraak met de scholen extra aandacht voor kwetsbare kinderen. Het OLE zet waar nodig hulp in. Verder werkt OLE aan een plan om samen met de kerkelijk leiders de bevolking te informeren over het bespreekbaar maken van huiselijk geweld en kindermishandeling ten tijde van en na het beëindigen van de lockdown. Op Saba is de maatschappelijk werker van OLE beschikbaar en inzetbaar bij hulpvragen. Vanwege het jaarlijkse orkaanseizoen zijn de BES-eilanden niet onbekend met noodmaatregelen die contact tussen de inwoners onderling inperken. Organisaties zoals de directie ZJCN zijn ervaren in het vormgeven van begeleiding per telefoon of via videobellen. Vanuit VWS is er nauw contact met de coördinatoren huiselijk geweld en kindermishandeling van de BES-eilanden voor afstemming en uitwisseling van best practices. Ook is er een oproep uitgedaan aan de samenleving om in deze periode waarin er vanuit de professionals minder zicht is op kinderen, naar elkaar om te zien en bij zorgen contact op te nemen met Jeugdzorg en Gezinsvoogdij Caribisch Nederland.⁸²

18

Op 18 mei staat in het situatierapport van VWS dat vanuit het openbaar lichaam Bonaire zorgen zijn geuit, omdat er veel aandacht is voor de zichtbare bijwerkingen van de crisis, maar nog onvoldoende aandacht is voor de gevolgen die minder aan het licht komen. Zo zijn er duidelijke zorgen geuit over de psychosociale gezondheid van individuen, maar ook van gezinnen. Daarnaast wordt gemeld dat vanaf deze week de hospitaier op Sint Eustatius gereed zal zijn voor gebruik. Inmiddels zijn er twee beademingsapparaten (zuurstofconcentrators) gearriveerd. De quarantainecapaciteit is vergroot van 15 naar 30 personen.⁸³

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Mei

19

Minister De Jonge schrijft in zijn stand van zakenbrief van 19 mei dat met het RIVM, de afdelingen publieke gezondheid van de eilanden en de ziekenhuizen gewerkt wordt aan de realisatie van de geadviseerde maatregelen van het laatst uitgebrachte OMT Cariben advies (2^e advies 24 april) voor de korte en middellange termijn. De situatie wordt momenteel ook aangegrepen om samen met de ziekenhuizen te werken aan verbeterde samenwerking. Het doel is om de kwaliteit en beschikbaarheid van zorg binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk te vergroten en de afhankelijkheid van zorg (medische uitzendingen) buiten het Koninkrijk te verkleinen. Verder worden er nog steeds structureel PBM en testcapaciteit naar de eilanden gestuurd ten behoeve van de COVID-19 aanpak. In de eerste week van juni zal wederom een specifiek OMT Cariben georganiseerd worden om het vraagstuk van weer opengaan voor toeristen in het Caribisch gebied te bespreken.⁸⁴

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Juni 2020

03

Op 3 juni is het aantal reguliere vluchten en bestemmingen op de eilanden voorlopig toegenomen, (medische) hulpgoederen worden als vracht meegestuurd met deze vluchten vanuit Nederland.⁸⁵

Om 19:00 uur op 3 juni geven minister-president Rutte en minister De Jonge een persconferentie. Voor de landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk en Europa – de landen in de Europese Unie, het Schengengebied en het Verenigd Koninkrijk staan tot 15 juni alle reisadviezen op oranje en geldt dus een negatief reisadvies. Reis alleen als het echt noodzakelijk is. Vanaf 15 juni wil het kabinet zoveel mogelijk van deze landen weer op geel zetten. Het belangrijkste criterium om van oranje naar geel te gaan, is of de gezondheidsrisico's in een land vergelijkbaar zijn met die in ons land. Reizen buiten Europa wordt afgeraden.⁸⁶

Eveneens op 3 juni wordt het derde OMT advies Cariben uitgebracht. Ten aanzien van mitigerende maatregelen adviseert het OMT Cariben om: 1) selectiebeleid toe te passen voor landen waaruit toeristen worden toegelaten op basis van de actuele epidemiologie in de landen van herkomst, 2) triage van passagiers uit te voeren voor vertrek door middel van vragenlijsten en moleculaire testen voor vertrek en beoordeling direct na aankomst, 3) ervaring op te doen met relatief beperkte aantallen toeristen waarbij de activiteiten en daarmee contact met de lokale bevolking beperkt worden en dit op geleide van de epidemiologie lokaal en internationaal geleidelijk uit te breiden dan wel in te perken, 4) goede afspraken te maken met de industrie over hygiënische en afstand beperkende maatregelen en deze ook strak te controleren, 5) laagdrempelig testbeleid en intensief bron- en contactonderzoek bij beroepsgroepen die in aanraking komen met toeristen te implementeren, 6) de bevolking zorgvuldig te informeren over en voor te bereiden op de risico's die met de komst van toeristen worden geïntroduceerd en de gedragsmatige aanpassingen die gewenst zijn om de risico's te verlagen.

Ten aanzien van randvoorwaarden wordt geadviseerd om: 1) zorg te dragen voor een adequate testcapaciteit op het eiland zelf waarbij snelle uitslagen worden gegarandeerd, 2) zorg te dragen voor een adequate capaciteit van de publieke gezondheidszorg en in het bijzonder de infectieziektebestrijding t.b.v. advisering en bron- en contactonderzoek, 3) zorg te dragen voor een adequate capaciteit van de curatieve zorg qua infrastructuur en voorzieningen te treffen om de personele capaciteit tijdelijk op te kunnen hogen door middel van internationale tijdelijke inhuur, 4) zorg te dragen voor adequate wettelijke basis voor registratie en maatregelen nodig voor de beheersing van de epidemie. Ten aanzien van maatregelen wordt geadviseerd om: 1) Resultaten van bron- en contactonderzoek zorgvuldig in beeld te brengen en te registreren, 2) op korte termijn een syndroomsurveillancestelsel op basis van medische informatiesystemen te introduceren, 3) adequate registratie van corona gerelateerde problematiek in geautomatiseerde systemen voor eerste en tweedelijns zorg te bevorderen. Ten aanzien van vrij personenverkeer adviseert het OMT Cariben om: 1) het toelatingsbeleid voor toeristen onderling te communiceren en af te stemmen, 2) het IHR netwerk te gebruiken om meer informatie te delen en de risico inschattingen te duiden en 3) eventueel in plaats van quarantaine andere maatregelen zoals laagdrempelig testen voor interinsulaire reizigers toe te passen.⁸⁷

04

In de stand van zakenbrief van 4 juni schrijft minister De Jonge dat ook voor Caribisch Nederland, Curaçao, Aruba en Sint Maarten geldt dat het de inzet is van het kabinet om vakanties per 15 juni weer mogelijk te maken. Minister De Jonge benadrukt in zijn brief dat mensen zich goed moeten laten informeren en zich bewust moeten zijn van de risico's: een nieuwe repatriëringsactie ligt vooralsnog niet voor de hand. Het kabinet treedt in overleg met de regeringen en het lokale bestuur van deze eilanden om ervoor te zorgen dat reizen weer mogelijk wordt met behoud van de veiligheid van inwoners. Het kabinet zet zich daarnaast in om bij de uitwerking van de aanbevelingen en richtsnoeren van de Europese Commissie om toerisme en vervoer in de EU op te kunnen starten en het Caribisch deel van het Koninkrijk te betrekken.⁸⁸

12

Op 15 juni wijzigt de minister van I&W in overeenstemming met minister De Jonge het vliegverbod naar de BES-eilanden. De lijst met landen waarop het vliegverbod van toepassing is, is geactualiseerd op basis van het advies van het RIVM ten aanzien van de ontwikkeling van de landen van het Westelijk halfrond tot hoog-risico landen met betrekking tot de verspreiding van het virus dat COVID-19 veroorzaakt. De wijziging van de lijst bestaat uit het toevoegen van alle landen van het westelijk halfrond, met uitzondering van de landen van het Koninkrijk, Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Het vliegverbod betreft de landen van Noord-, Midden-, Zuid-Amerika en de Cariben. Hierdoor zijn de landen Brazilië, de Verenigde Staten, Canada, de Dominicaanse Republiek, Mexico, Chili, Ecuador en Colombia niet meer apart in de lijst opgenomen.⁸⁹

16

Op 16 juni wordt tijdens het COVID-19 Ministersoverleg besproken dat Aruba besluit om de grenzen te openen vanaf 15 juni voor het Koninkrijk en vanaf 1 juli voor Europa. Vanaf 10 juli openen de grenzen voor Amerikaanse toeristen. Curaçao besluit om vanaf 12 Juni de mensen van de BES-eilanden toe te laten zonder test en quarantaine. Dit geldt ook voor Aruba en Sint-Maarten zolang zij de grenzen niet openen voor de Verenigde Staten. Sint Maarten is op het moment intensief bezig om de toeristische industrie weer op te starten. De overheid daar heeft besloten dat toeristen van binnen het Koninkrijk toegestaan zijn. Sint Eustatius en Saba zijn nog terughoudend over ontvangst van toeristen, maar dit wordt nader besproken in het gezaghebbersoverleg. Voor de BES-eilanden is de opening voor Nederlanders nog in overweging of er een verplichting moet komen voor testen voor vertrek. Voor zover maken alle drie de eilanden deel uit van de 'bubbel' zolang er geen Amerikanen toegelaten worden.⁹⁰

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Juni

19

Op 19 juni besluit het Kabinet het noodpakket voor Caribisch Nederland te verlengen. De coronacrisis heeft een enorme impact op de samenleving van Caribisch Nederland. In termen van gezondheid zijn de eilanden tot nu toe goeddeels gevrijwaard gebleven van het coronavirus. In economische zin zijn Bonaire, Sint Eustatius en Saba zwaar getroffen. De toeristische sector waar een groot deel van de economie op drijft, is tot stilstand gekomen.⁹¹

Dezelfde dag op 19 juni staat minister De Jonge de pers te woord na afloop van de ministerraad. De ministerraad heeft ingestemd met de verlenging van Noodpakket 2.0 voor Caribisch Nederland.⁹²

24

24 juni stuurt minister De Jonge een update over de stand van zaken over COVID-19 aan de Tweede Kamer. Alleen Curaçao heeft recent een aantal nieuwe besmettingen gehad, allen repatrianten. In Caribisch Nederland is het aantal besmettingen nu 0. Thans zijn er op Curaçao, Sint Maarten en Aruba geen ziekenhuisopnamen en liggen er geen patiënten op de IC. Er is overleg met Caribisch Nederland over wanneer en onder welke voorwaarden de eilanden weer toeristen kunnen toelaten. Gegeven de beperkte medische capaciteit hebben Saba en Sint Eustatius aangegeven op korte termijn niet open te willen gaan voor toeristen. Vanuit Nederland worden de eilanden ondersteund bij de verdere versterking van de diensten Publieke Gezondheid en het op peil houden van de IC-capaciteit.⁹³

30

Op 30 juni verzoekt minister De Jonge aan de minister van IenW om Nederland, Frankrijk, Duitsland, België en Luxemburg uit te zonderen van het verbod op luchtverkeer uit de landen van de EU naar de BES-eilanden.⁹⁴

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Juli 2020

28

Op 28 juli vindt een BTCb-overleg plaats waarin wordt aangegeven dat de besmettingen op de eilanden toenemen. Op 30 juni waren er 0 gevallen, nu zijn dat er 55. Op Sint Maarten zijn een aantal lokale verspreidingen. Het RIVM zit er bovenop. Er wordt gekeken of een team van 20 man vanuit Curaçao kan worden ingevlogen. Ook op Aruba neemt het aantal besmettingen toe. Dit komt mede doordat de grenzen geopend zijn. Op Bonaire ligt een patiënt nu aan de beademing. Samen met de directie Curatieve Zorg (CZ) wordt gekeken hoe de beademingsapparatuur het beste kan worden aangesloten bij de lokale situatie. De apparaten zijn namelijk goed, maar de aansluiting moet wel matchen met de infrastructuur ter plaatse.⁹⁵

31

Op 31 juli informeert minister Van Nieuwenhuizen van IenW de Tweede Kamer over de vliegverboden naar de BES-eilanden, welke op 1 augustus aflopen. Op aanwijzing van minister De Jonge is besloten om de geldende restricties voor luchtverkeer met passagiers te verlengen tot 1 september 2020. Vanwege de epidemiologische situatie is Luxemburg niet meer uitgezonderd van het verbod op luchtverkeer uit de landen van de EU. Nederland, Frankrijk, Duitsland en België zijn nog wel uitgezonderd van het verbod.⁹⁶

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Augustus 2020

06

Op 6 augustus schrijft minister De Jonge in aan brief aan de Tweede Kamer dat op het Caribisch deel van het Koninkrijk sprake is van een toename van de besmettingen. De eilanden treffen daarom elk zijn eigen maatregelen. Nederland zorgt voor een ondersteuning voor de corona-aanpak op deze eilanden. Daarnaast is het quarantaine-vrij reizen opgeschort voor de Benedenwindse Eilanden. Op Sint Maarten is het aantal nieuwe casussen sinds 16 juli verdubbeld: van 79 naar 160. Ter versterking van de lokale dienst Publieke Gezondheid zijn er deze week via een internationaal medisch uitzendbureau 8 extra verpleegkundigen en een arts infectieziektebestrijding (epidemioloog) gestuurd en vanuit Nederland een crisiscoördinator ten behoeve van de coördinatie op het bron- en contactonderzoek. Sinds afgelopen zondag geldt een negatief reisadvies voor Sint Maarten (code oranje).⁹⁷

11

Op 11 augustus staat in het situatierapport dat op de BES-eilanden tot deze dag het aantal besmettingen beperkt is. Op Aruba neemt het aantal besmettingen echter snel toe, met 367 nieuwe besmettingen afgelopen vrijdag (op Sint Maarten en Curaçao is ook sprake van een stijging). De GGD capaciteit en laboratoriumcapaciteit op Aruba is opgeschaald en er wordt intensief bron- en contactonderzoek uitgevoerd.⁹⁸

September 2020

01

Op 1 september staat in het situatierapport dat de trend op Aruba gelijk blijft, de intensiteit daar neemt niet af. Op Sint Maarten is sprake van meerdere clusters, maar doordat grootschalig testen uitblijft is de daadwerkelijke omvang nog onduidelijk. Het Crisisoverleg Caribisch Nederland van het ministerie van BZK wordt vanaf aanstaande donderdag weer opgezet.⁹⁹

Begin september worden nog twee verpleegkundigen en een arts gestuurd als aanvulling op het team dat in augustus is gestuurd om te ondersteunen bij het bron- en contactonderzoek vanuit het RIVM.¹⁰⁰

08

In het situatierapport van DCC VWS van 8 september staat dat wat betreft de situatie in Caribisch Nederland wordt aangegeven dat op Curaçao de maatregelen zijn aangescherpt naar aanleiding van oplopende besmettingscijfers. Groepsbijeenkomsten thuis zijn verboden, het dragen van mondkapjes wordt aangemoedigd. Op Aruba nemen de cijfers ook toe. Het percentage positieve tests ligt nu op 12%. De IC-bezetting is nog niet kritiek, en er komt extra personeel. De ziekenhuiszorg lijkt het vol te kunnen houden. Op Sint Maarten is de situatie complex, opschaling ligt hier voor de hand, wordt geschreven in het situatierapport. Verder wordt aangekondigd dat vanaf volgende week het Departementaal Crisiscentrum VWS (DCC VWS) wordt afgeschaald. Vanaf dan gaat namelijk de nieuwe programmadirectie COVID-19 (PDC-19) van start. De situatierapportages worden gecontinueerd, maar krijgen een nieuwe naam: COVID-19 Actualiteiten Rapportage (CAR).¹⁰¹

11

Op 11 september gaat een vlucht met KLM met wattenstaafjes ('swabs' om PCR testen af te nemen) naar Sint Maarten.¹⁰²

15

Op 15 september verschijnt de eerste CAR, de opvolger van het situatierapport van DCC, opgesteld door de PDC-19. Wat betreft de situatie in het Caribisch gebied wordt gemeld dat er grote zorgen zijn over de situatie op Aruba, Sint Maarten en Curaçao. VWS monitort de situatie dagelijks en staat in contact met de ministeries van Gezondheid aldaar en de ziekenhuizen. Via een Amerikaans uitzendbureau wordt extra IC personeel geleverd aan de CAS-eilanden.¹⁰³

18

Op 18 september schrijft minister De Jonge in een Kamerbrief aan de Tweede Kamer dat Nederland van alle contracten die de Europese Commissie namens de lidstaten sluit, een aandeel in het totale volume naar omvang van de bevolking ontvangt. Nederland heeft de Europese Commissie en de andere lidstaten geïnformeerd haar aandeel vaccins te zullen gebruiken ten behoeve van de vaccinatie van alle inwoners van het Koninkrijk der Nederlanden, inclusief de inwoners van het Caribisch deel van het Koninkrijk.¹⁰⁴

21

Op 21 september schrijft minister De Jonge in een Kamerbrief dat zowel op Aruba, Sint Maarten en Bonaire het nieuw aantal besmettingen is gestegen. Voor Aruba en Sint Maarten geldt een negatief reisadvies (code oranje). Op Aruba heeft de overheid maatregelen genomen, maar die hebben nog niet het gewenste effect. De minister deelt ook mee dat het RIVM onderzoekt hoe het laboratorium op Sint Maarten duurzaam versterkt kan worden om de testcapaciteit uit te breiden. Verder is het team dat in augustus is gestuurd om te ondersteunen bij het BCO operationeel en zijn begin september vanuit het RIVM nog twee verpleegkundigen en een arts gestuurd. Tot slot vermeldt de minister dat in de landen meerdere zorgmedewerkers zijn besmet, daarom wordt ingezet op het leveren van extra zorgpersoneel dat lokaal of in Nederland wordt geworven.¹⁰⁵

22

Op 22 september staat in de wekelijkse CAR dat in het Caribisch gebied de besmettingen, ziekenhuisopnames en bezetting IC-bedden nog steeds toenemen. Met name op Aruba is de situatie zorgelijk. De ziekenhuiscapaciteit is nog wel voldoende. Op Curaçao heeft het ziekenhuis ook nog voldoende capaciteit en zijn er afspraken gemaakt over verdere opschaling. Op Bonaire is inmiddels een lockdown ingegaan.¹⁰⁶

23

De minister schrijft in een Kamerbrief van 23 september dat het RIVM is gevraagd om na te denken over en waar mogelijk voorbereidingen te treffen voor de uitvoering van de vaccinatie, ook in de Caribische delen van het Koninkrijk. Het RIVM brengt op dit moment in kaart waar knelpunten worden verwacht en hoe deze kunnen worden weggenomen.¹⁰⁷

29

Op 29 september staat in de wekelijkse CAR dat wat betreft het Caribisch gebied wordt aangegeven dat het aantal besmettingen op Aruba afneemt en de druk op de zorg lijkt te stabiliseren. De besmettingscijfers op Sint Maarten lijken aan de lage kant. Volgens het RIVM wordt er te weinig getest, maar ook het aantal ziekenhuisopnames blijft er laag. Op Curaçao wordt het beeld zorgwekkender door toename van de besmettingsaantallen, ook onder ziekenhuispersoneel. De verwachting is dat er meer bijstandsverzoeken voor Aruba en Curaçao zullen komen. Het reisadvies voor Bonaire is op oranje gezet. Met betrekking tot het thema zorg voor kwetsbare personen wordt in de rapportage geschreven dat de werklast en -druk voor verpleegkundigen in de ziekenhuizen oploopt door de toestroom van COVID-19-patiënten.¹⁰⁸

Inhoud

- Leeswijzer
- Kantelmomenten
- Januari 2020
- Februari 2020
- Maart 2020
- April 2020
- Mei 2020
- Juni 2020
- Juli 2020
- Augustus 2020
- September 2020**
- Oktober 2020
- November 2020
- December 2020
- Januari 2021
- Februari 2021
- Bronnen

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Oktober 2020

05

Op 5 oktober wordt staatssecretaris Blokhuis, via een nota ter beslissing, gevraagd opnieuw akkoord te gaan met het principebesluit dat VWS ook de landen van het Koninkrijk en Caribisch Nederland maximaal ondersteunt. De staatssecretaris gaat akkoord met de nota ter beslissing. In deze nota staat onder andere: 1) de landen Curaçao, Aruba en Sint Maarten delen net als Caribisch Nederland naar rato en behoefte mee aan de middelen die beschikbaar zijn voor de COVID-aanpak (in latere fase vaccins), 2) de ziekenhuizen van de landen kunnen een beroep doen op het schaarse remdesivir in Nederland, 3) voor de inzet van IC-personeel wordt vooralsnog de samenwerking met het Amerikaanse medische uitzendbureau AMI voortgezet en 4) ZJCN zal wanneer een ziekenhuis daarom vraagt ook via het LCH niet-COVID-beschermingsmiddelen leveren.¹⁰⁹

06

Op 6 oktober verschijnt weer de wekelijkse CAR. De situatie op Curaçao, Bonaire, Aruba en Sint Maarten blijft zorgelijk. Op Aruba stabiliseert de situatie, op Sint Maarten wordt nog steeds te weinig getest waardoor het beeld incompleet is. Vanuit Curaçao is een bijstandsverzoek binnengekomen voor werven van lokaal personeel voor bron- en contactonderzoek, een tweede teststraat en Nederlandse artsen infectieziekten-bestrijding. Aruba heeft een bijstandsverzoek ingediend voor werving van extra personeel voor bron- en contactonderzoek en verpleegkundigen voor verpleeghuizen.¹¹⁰

08

Op 8 oktober stuurt minister De Jonge een brief naar de Tweede Kamer betreffende de aankoop van COVID-19-vaccins. Nederland koopt vaccins ten behoeve van alle inwoners van het Koninkrijk der Nederlanden, inclusief de inwoners die woonachtig zijn in het Caribische deel van het Koninkrijk. De minister geeft aan het RIVM te hebben gevraagd na te denken over elementen als de opslag, distributie, registratie en uitvoering van de vaccinatie en waar mogelijk al voorbereidingen te treffen, ook in de Caribische delen van het Koninkrijk.¹¹¹

13

Op 13 oktober vermeldt minister De Jonge in een stand van zakenbrief dat op Bonaire sinds half september een uitbraak gaande is. Er is direct een aantal strenge maatregelen afgekondigd die inmiddels ook al weer deels zijn versoepeld. Het reisadvies is nog wel oranje. Het lokale gezag van Bonaire en het RIVM beoordelen doorlopend of dit nog wenselijk is. Er is sinds deze week op Aruba eindelijk een forse daling zichtbaar in het aantal positief geteste casussen en actieve besmettingen. De genomen maatregelen hebben effect. Het ministerie van VWS heeft aanvullend bijstand geleverd zodat Aruba lokaal de capaciteit voor bron- en contactonderzoek heeft kunnen uitbreiden. De druk op de zorg blijft aanwezig maar stabiliseert zich ook. Op Sint Maarten blijft de situatie zorgwekkend. Het aantal besmettingen is weliswaar klein, maar dit heeft onder andere te maken met de beperkte schaal waarop op Sint Maarten wordt getest. Met Sint Maarten worden afspraken gemaakt over het uitbreiden van de testcapaciteit. COVID-19 zet natuurlijk ook de eerstelijnszorg op Sint Maarten onder druk. Tijdens de begrotingsbehandeling Koninkrijksrelaties van 6 oktober (Handelingen II 2020/21, nr. 10, debat over de begroting Koninkrijksrelaties 2021) werd door het lid Bisschop een motie ingediend waarin de regering wordt gevraagd om in samenspraak met de Landelijke Huisartsenvereniging te bezien in hoeverre er mogelijkheden zijn om bij te dragen aan beschikbaarheid van voldoende huisartsen op Sint Maarten vanwege een mogelijk dreigend tekort (Kamerstuk 35 570 IV, nr. 12). De huisartsenzorg is een verantwoordelijkheid van het land Sint Maarten. Het ministerie van VWS is bereid met de overheid van Sint Maarten mee te denken en eventueel op grond van een verzoek daartoe door de lokale overheid bijstand te verlenen. De Koninkrijksverhoudingen laten het niet toe om eigenstandig de zorg op Sint Maarten te versterken. Inmiddels zijn op Bonaire, Curaçao, Aruba en Sint Maarten de lokale diensten Publieke Gezondheid elk versterkt met een arts en 2 verpleegkundigen. De IC's op deze eilanden zijn ook operationeel en de personele IC-capaciteit is de komende periode op peil. Er zullen nog 10 extra beademingsapparaten worden aangeleverd als noodvoorraad voor het gebied.¹¹²

19

Op 19 oktober vindt het eerste BES CAS COVID vaccinoverleg plaats. Aan dit overleg nemen RIVM en VWS deel. Tijdens het overleg wordt aangegeven dat er voor de CAS-eilanden een formele adviesaanvraag vanuit VWS naar de GR moet gaan omdat de CAS-eilanden een zelfstandige status hebben. Verder wordt aangegeven dat de publiekscampagne wordt getrokken door VWS. Communicatie naar de personen die gevaccineerd moeten worden, bijv. folder en oproepbrief, ligt bij het RIVM. Net als de communicatie naar professionals.¹¹³

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Oktober

24

Op 20 oktober komt het Beleidsteam COVID-19 (BTC-19) bij elkaar. De BTC-19-leden spreken onder andere over de inzet van sneltesten in Caribisch Nederland.¹¹⁴

22

Op 22 oktober vindt het eerste CAS Vaccin Overleg plaats, dat alleen gericht is op de CAS-eilanden. Door grote verschillen tussen de BES- en de CAS-eilanden worden nu ook separate overleggen voor zowel de BES-eilanden als de CAS-eilanden gevoerd. Aan dit overleg nemen het RIVM, de afdelingen publieke gezondheid van de CAS-eilanden en VWS deel. Tijdens het overleg is besloten dat de eilanden aansluiten bij het advies van de gezondheidsraad. Kwetsbaren, zorgpersoneel en ouderen gaan waarschijnlijk tot de eerste groepen behoren.¹¹⁵

27

Op 27 oktober stuurt minister De Jonge een stand van zakenbrief waarin hij schrijft dat de laatste gegevens van 27 oktober van het Caribisch deel van het Koninkrijk laten zien dat het aantal actieve besmettingen op Sint Eustatius terug is op nul. De uitbraak op Bonaire is op zijn retour en op Sint Maarten lijkt er een voorzichtige daling te zijn ingezet. Ook op Aruba is het aantal positief geteste personen aan het dalen. De druk op de zorg voor COVID-19-patiënten in het ziekenhuis op Aruba neemt af. Op Curaçao is er sprake van een beperkte groei van het aantal nieuwe positieve casus maar dit geeft nu nog geen aanleiding tot het nemen van extra maatregelen. Begin oktober heeft VWS nog bijstand geleverd aan Curaçao voor het inrichten van een tweede teststraat en het versterken van het bron- en contactonderzoek.¹¹⁶

Op 27 oktober wordt in de wekelijkse CAR met betrekking tot vaccins aangegeven dat de ontwikkelingen hoopgevend zijn. Het RIVM bereidt zich voor op opslag, distributie en uitvoering van vaccinatie (geldt ook voor de Caribische delen van het Koninkrijk).¹¹⁷

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

November 2020

02

Op 2 november vindt het BES CAS COVID vaccinoverleg plaats. Het RIVM is gestart met een interne procesrisicoanalyse. Zij nemen hierin hun ingeschatte risico's met betrekking tot transport, opslag en distributie op de eilanden in op. De grootste uitdaging ligt op de -80 graden transport, zowel overzees als op de eilanden. Zowel de CAS als BES-eilanden is gevraagd bepaalde informatie aan te leveren om de analyse te kunnen volbrengen. Verder wordt besproken dat in een *position paper* verantwoordelijkheden, keuzes, knelpunten en acties worden opgenomen met betrekking tot de uitvoering van de vaccinaties op de eilanden. VWS doet navraag bij de eilanden over hun idee over hun rol, verantwoordelijkheid, risico's en knelpunten. Daarnaast wordt aangegeven dat er een speciaal advies van de GR voor de eilanden komt. Op deze dag of de volgende dag gaat er een speciaal verzoek naar de GR om voor de CAS-eilanden een advies op te stellen, gelijk met het advies voor Nederland en de BES-eilanden. Ook wordt aangegeven dat de verantwoordelijkheid rondom communicatie bij de eilanden ligt. Aan de eilanden wordt gevraagd hoe Nederland kan bijdragen aan de communicatie, bijvoorbeeld door het aanleveren van informatie.¹¹⁸

03

Op 3 november vindt een persconferentie plaats waarin minister-president Rutte en minister De Jonge een toelichting geven op de stand van zaken rondom COVID-19 en aangescherpte maatregelen aankondigen. Met betrekking tot buitenlandse reizen vertelt de minister-president: *"Het dringende advies wordt daarom: reis tot half januari niet naar het buitenland, tenzij het echt noodzakelijk is. Het Caribisch deel van het Koninkrijk behandelen we niet als buitenland. Daar geldt alleen een negatief reisadvies als een eiland op oranje staat"*¹¹⁹

Op 3 november komt het BTC-19 bij elkaar. Wat betreft Caribisch Nederland laat het BTC Beeld zien dat de cijfers voor Aruba gestaag blijven dalen. Curaçao en Sint Maarten blijven nieuwe besmettingen houden, maar die aantallen zijn de afgelopen week stabiel. Het aanpassen of voortzetten van de huidige Nederlandse reisadviezen voor de eilanden heeft daar politiek de aandacht.¹²⁰

04

Op 4 november informeert minister De Jonge de Tweede Kamer middels een brief dat het reizen naar eilanden in het Caribisch deel van het Koninkrijk, die qua reisadvies code geel hebben, mogelijk blijft.¹²¹

05

In het CAS Covid Vaccin Overleg van 5 november wordt aangegeven dat Aruba een stappenplan heeft opgesteld. Aruba gaat kiezen voor invoer van een ongeregistreerd geneesmiddel. De inspecteur gaat ontheffing verlenen op grond van artikel 2 van de landsverordening geneesmiddelenvoorziening. In het schema hebben zij ook de ontheffing van de invoerrechten betrokken. De administratieve processen zijn in kaart gebracht. Volgende week is er een afspraak met de douane en de inspecteur. Sint Maarten zit met betrekking tot de toelating en invoer met nieuwe wetgeving. Curaçao moet regels rondom invoer en toelating nog uitzoeken.¹²²

Op 5 november komt het BTC-19 bij elkaar. Ten aanzien van de situatie in Caribisch Nederland vermeldt het Beeld dat Curaçao ten opzichte van vorige week de afgelopen dagen een lichte stijging laat zien. Op Sint Maarten is het aantal ziekenhuisopnames licht gestegen; op Aruba neemt het aantal ziekenhuisopnames juist af.¹²³

06

Op 6 november vindt het BES COVID vaccinoverleg plaats, dat alleen gericht is op de BES-eilanden. Door grote verschillen tussen de BES- en de CAS-eilanden worden nu ook separate overleggen voor zowel de BES-eilanden als de CAS-eilanden gevoerd. Aan dit overleg nemen het RIVM, de afdelingen Publieke Gezondheid van de BES-eilanden en VWS deel. In het overleg wordt aangegeven dat vanuit Nederland zoveel mogelijk wordt geprobeerd voor te bereiden op de vaccinatiecampagne maar dat er nog niet voldoende informatie over de vaccins beschikbaar is. Mogelijk komen er vaccins met -20 en/of -80 graden Celsius bewaartemperatuur, vandaar dat er een eerste inventarisatie is gedaan naar apparatuur. Tevens zal de GR in de loop van november advies geven wat geldig is voor Nederland en Caribisch Nederland. Voor de CAS-elanden zal er een apart advies komen door de andere juridische verhoudingen. Na het ontvangen advies zal er gezamenlijk gekeken moeten worden naar de volgorde van bevolkingsgroepen. Het is vooral voor de kleinere eilanden ondoenlijk om per groep te vaccineren omdat die groepen erg klein zijn.¹²⁴

10

In de CAR van 10 november wordt gemeld dat op Curaçao een lichte stijging is in de cijfers. Op Sint Maarten is het aantal ziekenhuisopnames licht gestegen, op Aruba neemt dat juist af. In de media is verder veel aandacht voor reizen richting de eilanden.¹²⁵

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

November

12

Op 12 november brengt het OMT een advies uit naar aanleiding van het 4^e OMT Cariben. In dit advies richt het OMT zich op de inzet van diagnostische testen. Het belangrijkste advies van het OMT is om de antigeensneltesten vooralsnog alleen te gebruiken in een uitbraak-setting en om deze vooralsnog niet in te zetten voor screening. Voor wat betreft de RT-LAMP gebaseerde testen adviseert het OMT om de ontwikkelingen actief te volgen en indien mogelijk te zijner tijd een validatie- en implementatietraject voor deze toepassing te starten. Ditzelfde advies geldt ook voor testen op basis van analyse van uitademingslucht.¹²⁶

16

Op 16 november vindt een BES CAS COVID vaccinoverleg plaats. Voor de eilanden is er een inventarisatie van apparatuur gedaan. Er zijn geen geschikte vriezers op de eilanden. Van de koelkasten die er zijn moet een groot deel (opnieuw) worden gevalideerd. Van VWS moet de opdracht komen. Op de BES staan (gevalideerde) koelkasten, onduidelijk of het volume voor de COVID-vaccins voldoende is. Nieuwe uitvraag met specifieke vragen wordt gedaan per eiland. Als de eilanden nieuwe apparaten moeten aanschaffen moet dit via het bijstandsverzoek gebeuren.¹²⁷

17

Op 17 november schrijft minister De Jonge een brief naar de Tweede Kamer met daarin de laatste gegevens over het besmettingsbeeld van 17 november 2020 van het Caribisch deel van het Koninkrijk. De situatie op Aruba is de afgelopen weken gekenmerkt door een stevige daling van het aantal besmettingen. Het aantal patiënten in het ziekenhuis op Aruba is weer op een beheersbaar niveau. Op Curaçao is het aantal positieve gevallen de laatste weken gestegen naar 1374. Het Curaçao Medical Center (CMC) ziekenhuis is helaas ook getroffen door een uitbraak waardoor een deel van het personeel van het CMC besmet is. Hierdoor is een deel van de reguliere zorg afgeschaald. Curaçao heeft een reeks maatregelen afgekondigd om het tij te keren. Het aantal actieve gevallen op Sint Maarten is sinds 4 november weer aan het stijgen. Ook het aantal patiënten in het ziekenhuis van Sint Maarten stijgt. Vanaf zondag 8 november was Caribisch Nederland even vrij van actieve besmettingen. Helaas zijn er de afgelopen twee weken weer een aantal nieuwe casussen gemeld op Bonaire.

Tevens vermeldt de minister dat het kabinet een zorgbonus beschikbaar zal stellen, om waardering uit te spreken voor de uitzonderlijke prestaties die ook medewerkers in de sectoren zorg en welzijn op Bonaire, Saba en Sint Eustatius hebben geleverd in de strijd tegen COVID-19. De werkwijze om dit voor Caribisch Nederland mogelijk te maken, wordt momenteel uitgewerkt.¹²⁸

In de CAR van 17 november wordt over Caribisch Nederland gemeld dat op Curaçao afgelopen dagen veel nieuwe casussen zijn gemeld. Ook het aantal ziekenhuisopnames steeg, ook op Aruba en Sint Maarten. Verder wordt in de rapportage aandacht besteed aan onderzoek van de gedragsunit van het RIVM. Mensen maken zich meer zorgen over het virus en het aantal mensen met mentale klachten neemt sinds de zomer toe. Het draagvlak voor testen bij klachten is licht afgenomen, maar het percentage mensen dat zich bij nieuwe klachten laat testen, blijft gelijk.¹²⁹

19

Op 19 november wordt tijdens het CAS COVID vaccinoverleg aangegeven dat het advies van de GR op deze dag is gepubliceerd. De groep ouderen en de personen met onderliggende klachten zullen eerst gevaccineerd worden. De komende weken wordt gekeken hoe groot deze groepen zijn en het aantal vaccins dat er beschikbaar is. Curaçao, Aruba en Sint Maarten zullen het Gezondheidsraadsadvies bekijken. Het advies voor de BES eilanden is gelijk aan het advies voor Nederland. Over het advies voor de CAS is op 26 november overleg, het advies wordt rond 1 december verwacht (**zie 7 december**). Voor Saba en Sint Eustatius wordt de uitvoering mogelijk anders in verband met de kleine bevolking.¹³⁰

20

Op 20 november stuurt minister De Jonge een brief naar de Tweede Kamer over de COVID-19 vaccinatiestrategie. Nederland heeft afgesproken dat ook de Caribische delen van het koninkrijk meedelen in de aantallen die voor Nederland beschikbaar komen. Op dit moment wordt samen met vertegenwoordigers van de BES- en de CAS-eilanden geïnventariseerd wat nodig is om ook op het Caribisch deel van Nederland een goede vaccinatiecampagne op te kunnen zetten.¹³¹

23

Tijdens het BES COVID vaccinoverleg van 23 november wordt gesproken over het uitvoeringsplan voor de vaccinaties. Er wordt aangegeven dat verschillende opties moeten worden uitgewerkt. En er moet ook personeel beschikbaar zijn om vaccinaties uit te voeren en de registratie moet geregeld zijn. Op zowel de CAS als BES-eilanden moet landelijk geregistreerd worden.¹³²

24

Op 24 november verschijnt weer een CAR. In het Caribisch Gebied is op Curaçao het aantal ziekenhuisopnames toegenomen. Ook zijn er enkele individuele besmettingen die niet aan de al bekende clusters gelinkt kunnen worden.¹³³

30

Op 30 november vindt het BES CAS COVID vaccinoverleg plaats. Tijdens het overleg wordt aangegeven dat het RIVM bezig is met de voorbereidingen om alle benodigde apparatuur naar de eilanden te krijgen. De aanschaf van materiaal wordt vanuit Nederland geregeld.¹³⁴

Inhoud

- Leeswijzer
- Kantelmomenten
- Januari 2020
- Februari 2020
- Maart 2020
- April 2020
- Mei 2020
- Juni 2020
- Juli 2020
- Augustus 2020
- September 2020
- Oktober 2020
- November 2020
- December 2020**
- Januari 2021
- Februari 2021
- Bronnen

December 2020

01

Op 1 december verschijnt weer een CAR. Wat betreft de situatie in het Caribisch Gebied wordt gemeld dat de cijfers op Curaçao op ernstig niveau blijven. De verwachting is dat de autoriteiten daar aanvullende maatregelen zullen treffen. Ook het RIVM is, met het oog op het reisadvies, gevraagd naar de situatie te kijken en advies te geven. De situatie voor Sint Maarten en Aruba is ongewijzigd. Het reisadvies voor Sint Maarten is conform het RIVM-advies deze week aangepast van oranje naar geel.¹³⁵

03

Op 3 december vindt het CAS Vaccin Overleg plaats waarin wordt aangegeven dat landelijke registratie in Nederland wordt gedaan via het COVID-vaccinatie Informatie- en Monitoringssysteem (CIMS). Er wordt gekeken hoe het CIMS aangepast kan worden voor gebruik op de BES-en CAS-eilanden. Er moet bekeken worden hoe de registratie van de bronsystemen gekoppeld kan worden aan het CIMS. In Nederland is het CIMS gekoppeld aan het BSN nummer, dat is er niet op BES- en CAS-eilanden. Hoe de registratie nu gaat moet in de uitvoeringsplannen komen en dan kan bekeken worden hoe het aan het CIMS gekoppeld kan worden.¹³⁶

07

Vanuit Nederland komen er 4 -80 graden Celsius vriezers (Bonaire, Sint Maarten, Curaçao en Aruba) en 6 -20 graden Celsius vriezers (alle eilanden 1), dat is tijdens het BES COVID vaccinoverleg van 7 december bekend gemaakt. Verder wordt aangegeven dat het RIVM werkt aan het registratiesysteem voor vaccinatie. Juridisch mag er geen gebruik gemaakt worden van registratie in Excel. Er moet voor zowel de BES als CAS-eilanden gebruik gemaakt worden van hetzelfde systeem. Aruba heeft een app gebouwd voor registratie, deze sturen ze door naar het RIVM, misschien kan dat voor alle eilanden gebruikt worden. Het is nog niet bekend of er een vaccinatiebewijs komt, er wordt gekeken of er iets uit het landelijk registratie systeem gehaald kan worden.¹³⁷

Op 7 december adviseert de GR om ook op Curaçao, Aruba en Sint Maarten eerst zestigplussers en medische risicogroepen te vaccineren tegen COVID-19. Net als in Europees Nederland wordt op die manier naar verwachting de meeste gezondheidswinst behaald met het beperkte aantal vaccins dat in eerste instantie beschikbaar zal komen.¹³⁸

08

In een Kamerbrief van 8 december vermeldt minister De Jonge dat er een nieuw afwegingskader is ontwikkeld aan de hand waarvan de reisadviezen voor het Caribisch deel van het Koninkrijk worden bepaald. Dit nieuwe kader doet meer recht aan de lokale omstandigheden en het insulaire karakter van het gebied. Het nieuwe kader is gebaseerd op het dashboard Corona zoals dat ook in Nederland wordt gebruikt. Het kader is in gebruik genomen en heeft geleid tot het bijstellen van de reisadviezen voor Aruba en Sint-Maarten naar geel. Het reisadvies voor Curaçao wordt op deze dag bijgesteld naar oranje.

Eveneens wordt in deze Kamerbrief vermeld dat in aanvulling op de extra inzet op onder andere jeugdwerkloosheid en ter ondersteuning van de afspraken met gemeenten en jongeren, de staatssecretaris van VWS zich ook sterk wil maken voor het welbevinden van de jeugd, ook in Caribisch Nederland. Met een Jeugdpakket van €58,5 miljoen wil het kabinet een gerichte (financiële) impuls geven aan gemeenten om samen met jongeren, lokale organisaties en evenementensector kleinschalige activiteiten (volledig coronaproof) te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding. Veel gemeenten hebben sinds de corona uitbraak goede ervaringen opgedaan om dit samen met jongeren te organiseren. Ook zijn via het programma maatschappelijke diensttijd (MDT) waardevolle ervaringen opgedaan en is een groot netwerk opgezet. Met het Jeugdpakket wil het kabinet bestaande initiatieven opschalen en nieuwe initiatieven laten opzetten.

Ook schrijft minister De Jonge in deze Kamerbrief dat het gemiddeld aantal besmettingen op Aruba de afgelopen week licht toegenomen is, maar op een relatief laag niveau blijft. Op Curaçao is het aantal positieve gevallen de laatste weken gestegen naar 1.814. Medisch personeel vanuit Bonaire en Sint Eustatius is overgeplaatst naar Curaçao om het capaciteitstekort binnen het CMC ziekenhuis, dat te maken had met besmettingen binnen het personeelsbestand, te kunnen opvangen en op 1 december is vanuit Nederland de eerste personele ondersteuning ingevlogen in opvolging van het bijstandsverzoek dat Curaçao heeft ingediend. Daarnaast is op Curaçao met Nederlandse bijstandspersoneel geworven voor een tweede teststraat en beginnen extra bron- en contactonderzoekers. Er wordt momenteel ook uitvoering gegeven aan het bijstandsverzoek van Sint Maarten omtrent het vergroten van de testcapaciteit. In november was Caribisch Nederland even vrij van actieve besmettingen. Helaas zijn er de afgelopen week weer een paar nieuwe casussen gemeld op Bonaire.¹³⁹

14

Tijdens het BES CAS COVID vaccinoverleg op 14 december wordt aangegeven dat de *position papers* zijn vastgesteld en worden verstuurd naar de eilanden. Eilanden geven in hun uitvoeringsplannen aan dat zij problemen hebben met personele capaciteiten. VWS moet overleggen met de eilanden of hulp bij het werven van personeel nodig is.¹⁴⁰

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

December

21

Op 21 december vindt een BES COVID vaccinoverleg plaats. Het RIVM geeft aan dat zij een advies gaan schrijven, een soort distributieplan hoe het RIVM de verdeling van vaccins ziet. Daarin worden de GR adviezen, uitvoeringsplannen en beschikbaarheid van de vaccins meegenomen. Dat advies gaat dan naar de minister en die neemt het besluit. Verder is de registratie van Pfizer op deze dag goedgekeurd. AstraZeneca ligt ter goedkeuring bij de EMA. Daarnaast zal het RIVM in januari *cold chain* training geven en opslaglocaties bekijken op de eilanden.¹⁴¹

Op 21 december schrijft minister De Jonge in een Kamerbrief dat met de Caribische delen van het Koninkrijk is afgesproken dat zij een uitvoeringsplan maken voor de vaccinatiecampagne. Alle eilanden hebben deze plannen aangeleverd en het RIVM is ze op dit moment aan het beoordelen. Het RIVM draagt in samenspraak met de eilanden zorg voor de benodigde en geschikte apparatuur om de diverse soorten vaccins op te kunnen slaan en te distribueren op de eilanden. Daarnaast geeft de minister aan dat de CAS-eilanden een bijstandsverzoek hebben ingediend om net als Nederland een advies te krijgen van de GR over de prioritering van doelgroepen omtrent de COVID-19 vaccinatie. Op basis van het advies van de GR, het door de eilanden gemaakte uitvoeringsplan, de bevolkingsgrootte en -samenstelling en prioritering op doelgroepen wordt door het RIVM een advies geschreven over wanneer welke vaccins in welke hoeveelheden naar de eilanden worden vervoerd. De minister neemt, in samenspraak met de staatssecretaris van VWS, op basis van het advies van het RIVM een besluit over de verdeling van vaccins die Nederland heeft ingekocht en beschikbaar zijn. De inzet van VWS, het RIVM, de landen en de openbare lichamen is om het Caribisch deel van het Koninkrijk zo gelijktijdig mogelijk te voorzien van vaccins als Nederland.¹⁴²

22

In de CAR van 22 december wordt genoemd dat op de Caribische eilanden een lichte verbetering van de situatie te zien is, met in de afgelopen week minder besmettingen dan een week eerder.¹⁴³

31

Op 31 december vindt een afstemmingsoverleg plaats met onder andere de ministers en staatssecretaris van VWS en de directeur van ZJCN. In dit overleg wordt gesproken over het vaccineren. Caribisch Nederland doet evenredig mee met Nederland. Dit betekent dat zorgpersoneel mee wordt genomen in groep 1. Saba en Sint Eustatius kunnen eventueel AstraZeneca krijgen, omdat het maar 4000 inwoners zijn in totaal.¹⁴⁴

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Januari 2021

04

In een Kamerbrief van 4 januari (2021) geeft minister De Jonge aan dat het laatste Gezondheidsraadadvies van 24 december over Biontech/Pfizer ook van toepassing is voor alle eilanden in het Caribische gebied. Momenteel treft het RIVM samen met de gezondheidsautoriteiten van alle eilanden voorbereidingen om verschillende vaccins vanaf half februari 2021 te kunnen inzetten. Net als in Nederland zal conform de adviezen van de GR begonnen worden met het vaccineren van 60-plussers en zorgpersoneel. Op de eilanden worden, gezien de gunstige werking, de 60-plussers ook gevaccineerd met een mRNA-vaccin. De verwachting is dat het vaccin van AstraZeneca in te zetten is voor bredere vaccinatie doelgroepen op de eilanden. Medio januari is er meer zicht op de beschikbaarheid van de vaccins van Moderna en AstraZeneca en daarom zal rond dat tijdstip besloten worden in welke hoeveelheden elk vaccin beschikbaar komt voor de eilanden. Gezien de beperkte zorgvoorzieningen, het kleine aantal bewoners en het voorkomen van spillage is het voornemen om alle vaccinatie doelgroepen op Saba en Sint Eustatius tegelijkertijd te vaccineren. Er wordt dan ook in ieder geval gestart met vaccineren half februari van het zorgpersoneel op de eilanden en alle inwoners op Saba en Sint Eustatius.¹⁴⁵

05

In de CAR van 5 januari wordt aangegeven dat er op Bonaire sinds het begin van het jaar sprake is van een scherpe stijging in het aantal nieuwe besmettingen en dat ook op Aruba het aantal besmettingen toeneemt (op Curaçao en Sint Maarten neemt het aantal besmettingen af).¹⁴⁶

07

Op 7 januari stelt het ministerie van VWS een vaccinatiegezant aan voor de Caribische delen van het Koninkrijk, in de persoon van Marc Sprenger. De heer Sprenger brengt zijn expertise mee in de vaccinatiestrategie voor de eilanden als voormalig Directeur-generaal (DG) bij het RIVM, directeur bij Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) en directeur bij de WHO. De vaccinatiegezant zal de gezondheidsautoriteiten op de eilanden assisteren bij de voorbereidingen op het vaccinatieprogramma en de komst van de vaccins.^{147 148}

11

Op 11 januari komt de Gezondheidsraad met een advies over de inzet van het Moderna vaccin. De GR adviseert om het Moderna vaccin zo veel mogelijk in te zetten bij ouderen, te beginnen bij de oudsten en aflopend naar 60 jaar. De GR meldt dat het advies ook van toepassing is op de CAS-eilanden.¹⁴⁹

13

In een Kamerbrief van 13 januari geeft de minister aan dat half februari in ieder geval wordt gestart met het vaccineren van zorgpersoneel op Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Bonaire en van alle vaccinatie doelgroepen van Saba en Sint Eustatius. Het RIVM beoordeelt in januari de plannen voor uitvoering en is beschikbaar voor assistentie. Ook schrijft minister De Jonge dat hoewel het aantal besmettingen op Aruba en Bonaire toeneemt, op Curaçao sprake is van een daling. Op Curaçao staat de zorgcapaciteit niet langer onder druk. Het medisch personeel dat vanuit Bonaire was overgeplaatst naar Curaçao om het capaciteitstekort binnen het CMC ziekenhuis op te vangen, wordt daarom terug overgeplaatst naar Bonaire. Het RIVM heeft geadviseerd om Curaçao niet langer te beschouwen als hoogrisicogebied, de tekst van het reisadvies is daarom bijgesteld. Het aantal actieve gevallen op Sint Maarten is de afgelopen weken gedaald. Saba en Sint Eustatius kennen op dit moment geen besmettingen. Naar aanleiding van het vierde OMT-Cariben advies van 12 november omtrent de inzet van sneltesten zijn sneltesten besteld via het LCH voor Sint Maarten, Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Ook vindt zoals eerder genoemd in de brief voorbereiding plaats voor de vaccinatiecampagne.¹⁵⁰

14

Van 14 tot en met 30 januari brengt de vaccinatiegezant van VWS voor de Caribische delen van het Koninkrijk met een delegatie van het RIVM, VWS en BZK aan alle zes de eilanden een bezoek om de uitvoeringsplannen te toetsen, de opslag- en priklocaties te beoordelen en trainingen te geven aan medisch personeel.¹⁵¹

[Jan](#)[Feb](#)[Mrt](#)[Apr](#)[Mei](#)[Jun](#)[Jul](#)[Aug](#)[Sep](#)[Okt](#)[Nov](#)[Dec](#)[Jan](#)[Feb](#)

Februari 2021

01

Op 1 februari informeert demissionair staatssecretaris Blokhuis de Tweede Kamer over de stand van zaken met betrekking tot COVID-19 op Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Saba en Sint Eustatius. De demissionair staatssecretaris schrijft dat de situatie in de Caribische delen van het Koninkrijk op dit moment voor de meeste eilanden stabiel is. Op alle zes de eilanden zijn maatregelen met betrekking tot *social distancing* en handhygiëne en er zijn inreisbeperkingen getroffen. Doordat de epidemiologische situatie verschilt per eiland zijn er overal andere maatregelen van toepassing. Zo is er op Curaçao en Aruba momenteel een avondklok. Daarnaast zijn er beperkingen van groepsgroottes, op Bonaire mogen restaurants bijvoorbeeld maximaal 50% van de capaciteit gebruiken en privébijeenkomsten mogen uit maximaal twee huishoudens bestaan. Alle zes de eilanden worden momenteel niet als hoogrisico aangemerkt voor Nederland.

Demissionair staatssecretaris Blokhuis geeft verder aan dat met de steun vanuit VWS op het gebied van medicatie, IC-apparatuur en zorgpersoneel (artsen en verpleegkundigen) er op dit moment voldoende IC en medium care bedden zijn om alle COVID patiënten te behandelen. Op dit moment levert Nederland voor de zorgverleners op alle eilanden PBM. Aan alle ziekenhuizen is IC-apparatuur en medicatie geleverd. De gezant zal komende weken met zijn team de vorderingen op alle eilanden blijven monitoren en de eilanden ondersteunen in de laatste voorbereidingen met het oog op het uitgangspunt om in de week van 15 februari te starten met vaccineren in het Caribisch gebied.¹⁵²

02

Demissionair minister De Jonge schrijft in de stand van zakenbrief op 2 februari dat het gemiddeld aantal besmettingen en het aantal ziekenhuisopnames op Aruba de afgelopen weken hoog is, de afgelopen dagen is een lichte daling waarneembaar. Tevens is de Britse variant geconstateerd, op dit moment wordt daar verder onderzoek naar gedaan. Curaçao en Bonaire kenden rond en na de feestdagen een flinke stijging in het aantal besmettingen. Naar aanleiding van de aangescherpte maatregelen die de autoriteiten op Curaçao en Bonaire hebben genomen is de incidentie en het aantal ziekenhuisopnames sterk gedaald en sinds 13 januari heeft Curaçao de maatregelen versoepeld. Op Sint Maarten schommelt het aantal actieve COVID-casussen tussen de 100 en 130 patiënten. De afgelopen dagen is een toename waarneembaar. Op Sint Eustatius is half januari voor het eerst sinds augustus een besmetting geconstateerd, bij een inreiziger. Ook op Saba is afgelopen week bij een inreiziger een besmetting geconstateerd. Beide personen bevonden zich in quarantaine en bevinden zich op dit moment in isolatie. Ze zijn inmiddels klachtenvrij. De eilanden in het Caribisch gebied bereiden zich momenteel samen met het RIVM voor op de vaccinatiecampagne.¹⁵³

Eveneens in de stand van zakenbrief van 2 februari schrijft demissionair minister De Jonge dat het de inzet is om vanaf 15 februari 2021 in het Caribisch deel van het Koninkrijk te starten met vaccineren. De vaccinatiegezant heeft samen met medewerkers van het RIVM in de tweede helft van januari de eilanden bezocht om de voorbereidingen van de vaccinatieprogramma's te bespreken met de lokale gezaghebbers/ministers en de lokale diensten Publieke Gezondheid. Tijdens deze bezoeken hebben de vaccinatiegezant en het RIVM actiepunten voor de autoriteiten van de eilanden opgesteld met als doel de uitvoeringsplannen gereed te krijgen voor de komst van het vaccin. De gezant heeft het voornemen om deze week een go of no-go per eiland te geven. De benodigde apparatuur is geleverd en het betrokken personeel is getraind in de cold chain en het vaccinbeheer. Als aan de door de vaccinatiegezant en het RIVM gecommuniceerde randvoorwaarden wordt voldaan, zal vanaf 15 februari 2021 gestart worden met de vaccinatieprogramma's op de eilanden. Het Moderna-vaccin zal voor Saba en Sint Eustatius beschikbaar komen in twee leveringen. De eerste verzending voor de eerste doses wordt rond 15 februari 2021 verzonden, waarna de tweede levering voor de tweede doses vier weken later volgt. Dit betekent dat het vaccin aan alle vaccinatie-doelgroepen (gehele volwassen bevolking) van Saba en Sint Eustatius in één keer wordt aangeboden. Voor Bonaire en de CAS-landen wordt in de eerste fase van vaccineren voor zorgmedewerkers en mensen ouder dan 60 jaar het BioNTech/Pfizer vaccin ingezet. De levering zal daar in vier tranches plaatsvinden, van respectievelijk de eerste dosis in twee leveringen en de tweede dosis ook in twee leveringen, die met een interval van maximaal zes weken tussen doses 1 en doses 2 worden geleverd. De eerste verzending zal rond 15 februari 2021 plaatsvinden. Bij de leveringen wordt rekening gehouden met een vaccinatiebereidheid van 85%. Dit getal is conform de vaccinatiebereidheid die voor Nederland gehanteerd wordt. De intentie is dat alle volwassen inwoners van alle (ei)landen een vaccin krijgen aangeboden vóór het begin van het orkaanseizoen.¹⁵⁴

Inhoud

[Leeswijzer](#)[Kantelmomenten](#)[Januari 2020](#)[Februari 2020](#)[Maart 2020](#)[April 2020](#)[Mei 2020](#)[Juni 2020](#)[Juli 2020](#)[Augustus 2020](#)[September 2020](#)[Oktober 2020](#)[November 2020](#)[December 2020](#)[Januari 2021](#)[Februari 2021](#)[Bronnen](#)

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Januari 2020

Februari 2020

Maart 2020

April 2020

Mei 2020

Juni 2020

Juli 2020

Augustus 2020

September 2020

Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januari 2021

Februari 2021

Bronnen

Jan

Feb

Mrt

Apr

Mei

Jun

Jul

Aug

Sep

Okt

Nov

Dec

Jan

Feb

Februari

09

Op 9 februari komt het BTC-19 bij elkaar. Het Beeld dat voorafgaand aan de vergadering is gedeeld komt overeen met de CAR van diezelfde dag.¹⁵⁵ In aanvulling op het Beeld geeft de [ambtelijk VWS] een update van het aantal vaccinaties en vermeldt de directie ZJCN dat er vanaf die week daarop vaccins gedeeld worden met Caribisch Nederland.¹⁵⁶

Op 9 februari wordt de oprichting van een coöperatie tussen de ziekenhuisinstellingen op de eilanden Curaçao, Aruba, Sint Maarten, Bonaire, Saba en Sint Eustatius met ondertekening van een beslisdocument formeel geaccordeerd door staatssecretaris van VWS en de ministers van de Caribische landen. De 'Dutch Caribbean Hospital Alliance' (DCHA) zal in coöperatievorm gestalte gaan geven aan het gezamenlijk doel om de kwetsbaarheid en afhankelijkheid te verminderen, maar bovenal de continuïteit van medisch specialistische zorg te kunnen garanderen in de toekomst en de kwaliteit en beschikbaarheid van medisch specialistische zorg daar waar mogelijk te laten toenemen.¹⁵⁷

18

Op 18 februari komt het BTC-19 bij elkaar. In het Beeld dat voorafgaand aan de vergadering is gedeeld worden de meest actuele besmettings-, ziekenhuis- en vaccinatiecijfers en de situatie in Caribisch Nederland weergegeven GMT geeft in aanvulling op het Beeld aan dat er geruchten gaan over en zorgen zijn rond de beschikbaarheid van naalden en spuiten. GMT is aan het uitzoeken of deze geruchten kloppen. Van het RIVM horen zij dat er genoeg voorraad is. De Directie Maatschappelijk Ondersteuning (DMO) geeft aan druk te zijn met de uitwerking van de 200 miljoen vaccins die beschikbaar is gesteld voor kwetsbare personen.¹⁵⁸

19

In de week van 19 februari worden de eerste leveringen van vaccins tegen COVID-19 naar Caribische deel van het Koninkrijk verstuurd. Er wordt gestart met het vaccineren van ouderen (60-plus) en zorgmedewerkers. Circa 94 duizend eilandbewoners vallen in deze groep.¹⁵⁹

23

Op 23 februari schrijft demissionair minister De Jonge in een Kamerbrief dat het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames op Aruba een lichte daling laten zien, maar het aantal besmettingen zorgwekkend hoog blijft. Naast de in totaal tien geconstateerde gevallen van de Britse COVID-variant is ook de California West Coast variant aangetroffen op Aruba. Er zijn nog geen nieuwe maatregelen afgekondigd, de huidige maatregelen blijven tot nader order gelden. Ook op Curaçao en de Franse zijde van Sint Maarten zijn inmiddels de Britse COVID-variant aangetroffen. Het aantal besmettingen blijft daar tot op heden stabiel. Op Bonaire is het aantal actieve besmettingen in de afgelopen tien dagen gestegen van 3 naar 29. De autoriteiten, dienst Publieke Gezondheid en het RIVM monitoren de situatie nauwlettend. Op Saba en Sint Eustatius zijn op dit moment geen actieve casussen. Tevens is in het Caribisch deel van het Koninkrijk een start gemaakt met vaccineren. De CAS-eilanden en Bonaire vaccineren eerst 60-plussers en zorgpersoneel, op Saba en Sint Eustatius worden alle vaccinatie doelgroepen in één keer gevaccineerd. Het is de inzet dat alle volwassenen van alle (ei)landen gevaccineerd zijn voor het begin van het orkaanseizoen (1 juni).¹⁶⁰

Eindnoten

Vanaf dit overzicht kunt u terug naar de lopende tekst door op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

- 1 NB: in het verslag staat IZ, maar hier wordt waarschijnlijk ZJCN bedoeld.
- 2 20200127 Verslag BTCb – Coronavirus.
- 3 VWS (2020, 30 januari). Verslag BTCb – Coronavirus.
- 4 RIVM (2020, 10 februari). Isolatiecapaciteit op CAS en BES – stand 10.02.2020
- 5 20200211 Verslag BTCb – Coronavirus.
- 6 VWS (2020, 7 mei). Tijdelijk CN Covid [intern document].
- 7 20200227 Verslag BTCb – Coronavirus.
- 8 VWS (2020, 7 mei). Tijdelijk CN Covid [intern document].
- 9 20200302 Verslag BTCb – Coronavirus.
- 10 Ministerie van VWS (2020, 3 maart). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 11 VWS (2020, 7 mei). Tijdelijk CN Covid [intern document].
- 12 VWS (2020, 7 mei). Tijdelijk CN Covid [intern document].
- 13 VWS (2020, 9 maart). Covid-10 Crisisoverleg ziekenhuizen Koninkrijk. [intern document].
- 14 20200310 Verslag BTCb – Coronavirus.
- 15 Ministerie van VWS (2020, 11 maart). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 16 VWS (2020, 7 mei). Tijdelijk CN Covid [intern document].
- 17 20200313 Verslag BTCb – Coronavirus.
- 18 RIVM (2020, 13 maart). Brief aan de regeringen van Aruba, Curaçao en St. Maarten en de Rijksvertegenwoordiger regeringscommissaris van St. Eustatius en de gezaghebbers van Bonaire en Saba. Betreft: Advies met betrekking tot het reizen van en naar Nederland.
- 19 Minister van I&W (2020, 14 maart). Regeling tijdelijk verbod burgerlijke luchtvaart luchtruim Bonaire, Sint Eustatius en Saba in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt (2020D10614) [regeling].
- 20 Ministerie van VWS (2020, 17 maart). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 21 20200317 Verslag BTCb – Coronavirus.
- 22 VWS (2020, 7 mei). Tijdelijk CN Covid [intern document].
- 23 Ministerie van VWS (2020, 18 maart). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 24 VWS (2020, 18 maart). Loewensteins Caribisch NL. [interne e-mail].
- 25 VWS (2020, 18 maart). Verslag crisisoverleg Corona – Caribisch Nederland
- 26 20200319 Verslag BTCb – Coronavirus.
- 27 Ministerie van VWS (2020, 19 maart). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 28 Rijksdienst Caribisch Nederland (2020, 24 maart). Ziekenhuis breidt uit met 11 medisch specialisten en 2 air ambulances. [nieuwsbericht].
- 29 20200320 Verslag BTCb – Coronavirus.
- 30 20200323 Verslag mBTCb – Coronavirus.
- 31 20200324 Covid-19 Ministersoverleg
- 32 20200324 Verslag mBTCb – Coronavirus.
- 33 20200324 Verslag OTCb – Coronavirus.
- 34 VWS (2020, 7 mei). Tijdelijk CN Covid [intern document].
- 35 VWS (2020, 24 maart). Update Persoonlijke Beschermingsmiddelen uit Nederland. [e-mail].

- 36 VWS (2020, 24 maart). Update Persoonlijke Beschermingsmiddelen uit Nederland. [e-mail].
- 37 20200325 Verslag mBTCb – Coronavirus.
- 38 Minister van VWS (2020, 25 maart). COVID-19: Update stand van zaken [Kamerbrief]. (25295-199). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z05635&did=2020D11759
- 39 20200326 Verslag mBTCb – Coronavirus.
- 40 VWS (2020, 24 maart). Update Persoonlijke Beschermingsmiddelen uit Nederland. [e-mail].
- 41 Minister van VWS (2020, 27 maart). Verlenging geldende vliegverboden in verband met het COVID-19-virus (24804-127). URL: <zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-24804-127.html>.
- 42 VWS (2020, 7 mei). Tijdelijk CN Covid [intern document].
- 43 20200330 Verslag mBTCb – Coronavirus.
- 44 RIVM (2021, 30 maart). Advies 1e OMT Cariben COVID 19
- 45 VWS (2020, 31 maart). Update Persoonlijke Beschermingsmiddelen uit Nederland [e-mail].
- 46 Ministerie van VWS (2020, 31 maart). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 47 Minister van VWS (2020, 31 maart). COVID-19: Update stand van zaken [Kamerbrief]. (25295-200) URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z05895&did=2020D12336>
- 48 NB: Daadwerkelijke verdeling kan hiervan afwijken
- 49 20200331 Covid-19 Ministersoverleg.
- 50 Ministerie van BZK (2021, 19 mei). Jaarverslag en Slotwet Koninkrijksrelaties en het BES-fonds 2020
- 51 NB: In de inventarisatie ZJCN/RIVM van maart-april 2020 staat dat er 3 IC bedden zijn op Sint Maarten en dus niet o.
- 52 20200401 Verslag mBTCb – Coronavirus.
- 53 20200402 Verslag mBTCb – Coronavirus.
- 54 20200402 Covid-19 Ministersoverleg.
- 55 Rijksdienst Caribisch Nederland (2020, 10 april). 30 beademingsapparaten, medicijnen en beschermingsmateriaal voor zorg corona patiënten naar Aruba, Bonaire en Curaçao. [Nieuwsbericht].
- 56 VWS (2020, 4 april). RE: Draft contracts documents and proposal [e-mail].
- 57 Ministerie van VWS (2020, 6 april). Agreement between The Netherlands and Ami expeditionary healthcare
- 58 Ministerie van VWS (2020, 7 april). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus
- 59 Minister van VWS (2020, 7 april). COVID-19: Update stand van zaken [Kamerbrief]. (25295-219) URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z06354&did=2020D13459>
- 60 20200408 Covid-19 Ministersoverleg.
- 61 Ministerie van VWS (2020, 9 april). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 62 Rijksdienst Caribisch Nederland (2020, 10 april). 30 beademingsapparaten, medicijnen en beschermingsmateriaal voor zorg corona patiënten naar Aruba, Bonaire en Curaçao. [Nieuwsbericht].
- 63 Ministerie van VWS (2020, 15 april). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 64 Minister van VWS (2020, 15 april). COVID-19 – Update stand van zaken [Kamerbrief]. (25295-249) URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2020Z06817&did=2020D14534>
- 65 Ministerie van VWS (2020, 16 april). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 66 NB: Dit gaat om een hospitaier tent

- 67 Ministerie van VWS (2020, 20 april). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 68 Ministerie van VWS (2020, 21 april). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 69 Minister van VWS (2020, 22 april). COVID-19 – Update stand van zaken [Kamerbrief]. (25295-277) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z07203&did=2020D15386
- 70 Ministerie van VWS (2020, 23 april). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 71 Minister van I&W (2020, 23 april). Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, van 23 april 2020, nr. IENW/BSK-2020/78263, tot wijziging van de Regeling tijdelijk verbod burgerlijke luchtvaart luchtruim Bonaire, Sint Eustatius en Saba in verband met het virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt [ministeriële regeling]. URL: <zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2020-24146.html>.
- 72 Ministerie van VWS (2020, 24 april). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 73 RIVM (2021, 24 april). Advies 2e OMT Cariben COVID 19
- 74 VWS (2020, 24 april). Protocol acute/urgente tertiaire zorg 24 april [e-mail].
- 75 20200428 Covid-19 Ministersoverleg.
- 76 Ministerie van VWS (2020, 29 april). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 77 Ministerie van VWS (2020, 1 mei). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 78 Ministerie van VWS (2020, 27 april). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 79 Minister van VWS (2020, 6 mei). COVID-19 – Update stand van zaken [Kamerbrief].
- 80 20200506 Covid-19 Ministersoverleg.
- 81 Minister van I&W en minister van VWS (2020, 14 mei). Verlenging vliegverboden BES-eilanden [Kamerbrief]. URL: <zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-24804-131.html>.
- 82 Staatssecretaris van VWS (2020, 14 mei). Voortgang aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland. (28345-231) [Kamerbrief]. URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z08651&did=2020D18497>
- 83 Ministerie van VWS (2020, 18 mei). Situatiebericht DCC VWS | Nieuw Coronavirus.
- 84 Minister van VWS (2020, 19 mei). COVID-19 – Update stand van zaken [Kamerbrief]. (25295-351) URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z09041&did=2020D19389>
- 85 Rijksoverheid Maatregelen coronavirus in het Caribische deel van het Koninkrijk URL: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/caribische-deel-van-het-koninkrijk/maatregelen-coronavirus>
- 86 Rijksoverheid (2020, 3 juni). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge na afloop van crisisberaad kabinet
- 87 RIVM (2021, 3 juni). Advies 3e OMT Cariben COVID 19
- 88 Minister van VWS (2020, 4 juni). COVID-19 Update stand van zaken. [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z10062&did=2020D21813
- 89 Minister van I&W en minister van VWS (2020, 15 juni). Verlenging vliegverboden BES-eilanden (24804-133) [Kamerbrief]. URL: <zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-24804-133.html>.
- 90 20200616 Covid-19 Ministersoverleg.
- 91 Rijksoverheid (2020, 19 juni). Kabinet verlengt noodpakket voor Caribisch Nederland
- 92 Rijksoverheid (2020, 19 juni). Letterlijke tekst persconferentie na ministerraad [Nieuwsbericht].
- 93 Minister van VWS (2020, 24 juni). COVID-19 – Update stand van zaken [Kamerbrief]. (25295-428) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z12142&did=2020D25988
- 94 Minister van VWS (2020, 30 juni). RE: Svp akkoord - verlenging vliegverboden BES v.a. 1 juli [e-mail].
- 95 20200728 Verslag BTCb – Coronavirus.

Eindnoten (vervolg)

- 96 Minister van Infrastructuur en Waterstaat (2020, 31 juli). Verlenging vliegverboden BES-eilanden [Brief regering]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z14435&did=2020D30797.
- 97 Minister van VWS (2020, 6 augustus). Infectieziektenbestrijding [Kamerbrief]. (25295) URL: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-469.html>
- 98 Ministerie van VWS (2020, 11 augustus). Situatierapport DCC VWS – nr. 106 | Nieuw Coronavirus.
- 99 Ministerie van VWS (2020, 1 september). Situatierapport DCC VWS – nr. 109 | Nieuw Coronavirus.
- 100 Minister van VWS (2020, 21 september). Stand van Zaken COVID-19 [Kamerbrief].
- 101 Ministerie van VWS (2020, 8 september). Situatierapport DCC VWS – nr. 110 | Nieuw Coronavirus.
- 102 VWS (2020, 9 september). RE: URGENT CARGO: SWABS on KLM from SXM to EUX. [interne e-mail].
- 103 Ministerie van VWS (2020, 15 september). Corona Actualiteiten Rapportage – nr. 1 | Nieuw Coronavirus.
- 104 Minister van VWS (2020, 18 september). Aankoop Covid-19-vaccins (25295-539) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z16709&did=2020D36191
- 105 Minister van VWS (2020, 21 september). Stand van Zaken COVID-19 [Kamerbrief].
- 106 Ministerie van VWS (2020, 22 september). Corona Actualiteiten Rapportage - nr. 2 | Nieuw Coronavirus.
- 107 Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2020, 23 september). Kamerbrief vaccinatiestrategie COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-565) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z17038&did=2020D36928
- 108 Ministerie van VWS (2020, 29 september). Corona Actualiteiten Rapportage - nr. 3 | Nieuw Coronavirus.
- 109 VWS (2020, 5 oktober). Nota ter beslissing COVID-maatregelen Caribische eilanden.
- 110 Ministerie van VWS (2020, 6 oktober). Corona Actualiteiten Rapportage - nr. 4 | Nieuw Coronavirus.
- 111 VWS (2020, 8 oktober). Aankoop Covid-19-vaccins [Kamerbrief].
- 112 Minister van VWS (2020, 13 oktober). Stand van Zaken COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-656) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z18764&did=2020D40608
- 113 20201019 BES CAS COVID vaccinoverleg (2-wekelijks)
- 114 VWS (2020, 20 oktober). Verslag BTC-19 – Coronavirus [intern document].
- 115 20201022 CAS Covid Vaccin Overleg
- 116 Minister van VWS (2020, 27 oktober). Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-688). URL: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-688.html>
- 117 Ministerie van VWS (2020, 27 oktober). Corona Actualiteiten Rapportage - nr. 7 | Nieuw Coronavirus.
- 118 VWS (2020, 2 november). VWS BES CAS Covid vaccinoverleg (2-wekelijks)
- 119 Rijksoverheid (2020, 3 november). Letterlijke tekst persconferentie minister-president Rutte en minister De Jonge [Mediatekst].
- 120 Ministerie van VWS (2020, 3 november). Verslag BTC19 – Coronavirus.
- 121 Minister van VWS (2020, 4 november). Nadere informatie over de huidige epidemiologische situatie en de extra maatregelen die na overleg met de veiligheidsregio's worden genomen

- [Kamerbrief]. URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z20454&did=2020D43923.
- 122 20201105 CAS Covid Vaccin Overleg
- 123 Ministerie van VWS (2020, 5 november). BTC-19 – Actualiteiten COVID-19 dinsdag 5 november.
- 124 20201106 BES Covid vaccinoverleg (2-wekelijks)
- 125 Ministerie van VWS (2020, 10 november). Corona Actualiteiten Rapportage - nr. 9 | Nieuw Coronavirus.
- 126 RIVM (2020, 12 november). Advies n.a.v. 4e OMT Cariben.
- 127 20201116 VWS BES CAS Covid vaccinoverleg (2-wekelijks)
- 128 Minister van VWS (2020, 17 november). Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-713) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z21866&did=2020D46575
- 129 VWS (2020, 17 november). Corona Actualiteiten Rapportage - nr. 10 | Nieuw Coronavirus [intern document].
- 130 20201119 CAS Covid Vaccin Overleg
- 131 Minister van VWS (2020, 20 november). Ontwerp tijdelijk besluit Europese interoperabiliteit notificatieapplicatie covid-19 [Kamerbrief].
- 132 20201123 BES Covid vaccinoverleg (2-wekelijks)
- 133 Ministerie van VWS (2020, 24 november). Corona Actualiteiten Rapportage - nr. 11 | Nieuw Coronavirus.
- 134 20201130 VWS BES CAS Covid vaccinoverleg (2-wekelijks)
- 135 Ministerie van VWS (2020, 1 december). Corona Actualiteiten Rapportage - nr. 12 | Nieuw Coronavirus.
- 136 20201203 CAS Covid Vaccin Overleg
- 137 20201207 BES Covid vaccinoverleg (2-wekelijks)
- 138 GR (2020, 7 december). Ook in CAS-landen COVID-19-vaccinatie eerst naar zieken en ouderen [persbericht].
- 139 Minister van VWS (2020, 8 december). Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-771). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2020Z24312&did=2020D51019>
- 140 20201214 BES CAS Covid vaccinoverleg (2-wekelijks)
- 141 20201221 BES Covid vaccinoverleg (2-wekelijks)
- 142 Minister van VWS (2020, 21 december). Kamerbrief over de uitwerking vaccinatiestrategie COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-838). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2020Z25645&did=2020D53874>
- 143 VWS (2020, 22 december). Corona Actualiteiten Rapportage - nr. 15 | Nieuw Coronavirus [intern document].
- 144 20201231 Afstemmingsoverleg
- 145 Minister van VWS (2021, 4 januari). COVID-19 vaccinatiestrategie update stand van zaken [Kamerbrief].
- 146 VWS (2021, 5 januari). Corona Actualiteiten Rapportage #16 | Nieuw Coronavirus [intern document].
- 147 Ministerie van VWS (2021, 7 januari). Kernpunten [e-mail].
- 148 Minister van VWS (2021, 13 januari). Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-874). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z00430&did=2021D01249>
- 149 Gezondheidsraad (2021, 11 januari), COVID-19-vaccinatie: Moderna-vaccin voor de CAS-landen
- 150 Minister van VWS (2021, 13 januari). Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-874). URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/>

- [detail?id=2021Z00430&did=2021D01249](https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z00430&did=2021D01249)
- 151 Staatssecretaris van VWS (2021, 1 februari). Update vragen van de stand van zaken m.b.t. covid-19 op Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Saba en Sint-Eustatius [Kamerbrief]. (25295-949) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z02047&did=2021D04447
- 152 Staatssecretaris van VWS (2021, 1 februari). Update vragen van de stand van zaken m.b.t. covid-19 op Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Saba en Sint-Eustatius [Kamerbrief]. (25295-949) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z02047&did=2021D04447
- 153 Minister van VWS (2021, 2 februari). Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-950) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z02150&did=2021D04727
- 154 Minister van VWS (2021, 2 februari). Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-950) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z02150&did=2021D04727
- 155 Ministerie van VWS (2021, 9 februari). Beeld COVID-19 dinsdag 9 februari 2021.
- 156 Ministerie van VWS (2021, 9 februari). Verslag BTC19 – Coronavirus.
- 157 Rijksoverheid (2021, 10 februari). Oprichting ziekenhuiscoöperatie “Dutch Caribbean Hospital Alliance” een feit. [nieuwsbericht].
- 158 Ministerie van VWS (2021, 18 februari). Verslag BTC19 – Coronavirus.
- 159 RIVM (2021, 19 februari). Vaccinatie BES-en CAS-eilanden van start. [nieuwsbericht].
- 160 89 Minister van VWS (2021, 23 februari). Stand van zakenbrief COVID-19 [Kamerbrief]. (25295-995) URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z03637&did=2021D08036

Dit is een uitgave van
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Postadres
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11
www.rijksoverheid.nl/vws

augustus 2023